

4/2025

KAMPAŇ #PROTOŽE80

DLUH HRDINŮM SPLATÍME
PŘIPRAVENOSTÍ

VZTAH UKRAJINY S ČESKOU REPUBLIKOU STOJÍ NA PEVNÝCH ZÁKLADECH

Přesně v den 86. výročí obsazení někdejšího Československa nacistickým Německem se v rámci bilaterální návštěvy setkali na Ministerstvu obrany v Praze ministři obrany České republiky a Ukrajiny Jana Černochová a Rustem Umerov. Obě strany jednaly o aktuálních potřebách Ukrajiny, pokračování české muniční iniciativy i výcviku ukrajinských vojáků.

„Ubezpečila jsem pana ministra, že jednání o příměří jsou ze strany naší země vnímána pozitivně. Ale nemůže to být za cenu toho, že by Ukrajina musela ustupovat z nějakých svých požadavků,“ prohlásila Jana Černochová po jednání.

Oba ministři jednali o aktuálních potřebách Ukrajiny, byla navázána jednání o pokračování české muniční iniciativy a hodnotila se i česká pomoc při výcviku ukrajinských vojáků.

Výročí obsazení někdejšího Československa nacistickým Německem dala ministryně Černochová do souvislosti se situací na Ukrajině.

„Tento den je pro nás všechny mementem. Jak jsem řekla panu ministrovi, Česká republika je zemí, která podporuje Ukrajinu, podporovala ji a bude ji podporovat, právě z důvodu této silné historické zkušenosti, kdy jsme byli ponecháni svému osudu.“

Česká republika Ukrajinu podporovala a bude ji podporovat i nadále

Rustem Umerov označil společné jednání za produktivní. „Ukrajina je České republice vděčná za pomoc i za podporu, kterou naší zemi

poskytuje. Děkuji vám za váš osobní přínos a přínos vašeho týmu, za veškerou komplexní pomoc, ať jde o vojenskou, diplomatickou i humanitární, a to jménem všech mužů a žen v uniformách,“ poděkoval přímo ministryni obrany.

Ministr Umerov vyzdvihl českou muniční iniciativu, kterou považuje za velmi úspěšnou. „Spojila celou řadu našich partnerů a také zlepšila naše schopnosti, abychom zachovali svou nezávislost,“ uvedl ministr. „Náš vztah s Českou republikou stojí na pevných základech, budeme nadále spolupracovat

na české muniční iniciativě a myslím, že i dále budeme společně podnikat kroky v dalších oblastech, které se týkají průmyslové spolupráce,” upřesnil ministr obrany Ukrajiny Rus-tem Umerov.

„Nejvíc si mír na světě přejí ministři obrany,” řekla závěrem ministryně Jana Černocho-ová. Ukrajinskému ministrovi popřála, aby v jeho zemi nastal mír co nejdřív. „Můžete se na nás spolehnout,” dodala Černocho-ová.

Česko patří mezi největší podporovatele Ukrajiny, od začátku války poskytlo napadené zemi vojenský materiál v hodnotě 7,3 miliardy korun. Česká republika se podílí na výcviku ukrajinských vojáků na českém i polském území. Dosud jich pomohla vycvičit více než sedm tisíc. Zprostředkovává také dodávky munice na Ukrajinu, mimo jiné prostřednictvím muniční iniciativy. Za rok 2024 zprostředkovalo Ministerstvo obrany ČR dodávky přibližně 1,5 milionu kusů dělostřelecké munice různých ráží.

Text: redakce, foto: Jiří Sejkora

OBSAH

Důležité je poděkovat	4
Na lyžích i pod lavinami	10
Vojenský fond solidarity slaví deset let	14
Dvě významná jubilea	16
Dvanáct dní plných mrazu a hladu	18
Vojenská jízda	22
Protože 80 let míru není samozřejmost	26
Tanky v akci, ostré střelby v Rakousku	28
Do armády díky angličtině	31
CLV letos s novými cvičnými letouny	32
Andělé se sluchátky nikdy nespí	34
Nebeský postrach ponorek	36
Podíl rumunské královské armády na osvobození Československa	38

PŘÍLOHA **dukla sport**

Čtvrtkařky Jíchová s Petržilkovou mají bronz z halového ME ve štafetě	42
Petržilková: Medaile je pro mě bombastický úspěch	42
Jíchová se již těší na překážky, limit pro MS chce splnit co nejdříve	43
Běžec Novák v Trondheimu zářil	44
Janatová chtěla víc, sdružení a skokani se neprosadili	45
Ester Ledecká oslavila kulatiny	46
Snowboardistka Maďerová bronzová ve Winterbergu!	46
Sprinterka Veronika Jaborníková brala stříbro v keirinu!	47
Oštěpař Vadlejš zvolil pestřejší přípravu	48
Atleti ASC Dukla získali na halovém mistrovství ČR pět zlatých	49

A portrait of Brigadier General Aleš Knížek, a middle-aged man with a grey beard and mustache, smiling and waving his right hand. He is wearing a light grey military uniform with gold epaulettes and a name tag that reads "Brigadier General Aleš KNÍŽEK Czech Republic". A Czech Republic military crest is pinned to his chest. The background is dark and out of focus.

DŮLEŽITÉ JE PODĚKOVAT

Rozhovor s ředitelem Vojenského historického ústavu Praha
brigádním generálem Alešem Knížkem o 80. výročí konce
druhé světové války

„V útvorech, kde se velitelé a jejich vojáci setkávali s válečnými veterány z druhé světové války, a dokonce se o ně pak do určité míry starali, je stále znát, že tato setkání je velmi ovlivnila, pomáhala utvářet ducha jednotky,“ říká brigádní generál Aleš Knížek, ředitel Vojenského historického ústavu Praha. Co jeho instituce připravila v roce, kdy si připomínáme, že na našem území před osmdesáti lety skončila v Evropě druhá světová válka? A o co ho požádal člen výsadku Silica Rudolf Krzák?

Brigádní generál Aleš Knížek a armádní generál Emil Boček, červen 2020
Foto: Nguyen Phuong Thao

Blíží se osmdesáté výročí konce druhé světové války. Čím je pro vás výjimečné?

Abych vám mohl odpovědět, musím se vrátit k oslavám, které se uskutečnily v roce 1995. V té době jsem už pracoval ve Vojenském historickém ústavu Praha, naše instituce půjčovala na slavnosti několik historických vozidel. Byl to naprosto nezapomenutelný zážitek. Velké oslavy se konaly po celé republice, z Plzně do Prahy dorazil konvoj vojenské techniky. Lidé v ulicích si připomínali nejenom výročí konce války, radovali se především z toho, že opět žijeme ve svobodné a demokratické zemi, kde se našim druhoválečným hrdinům neupírají jejich zásluhy. Jistě nemusím připomínat, jak se komunistický režim k mnoha z nich zachoval. Oslav v květnu 1995 se účastnily tisíce mužů a žen, kteří za svobodu naší země bojovali, ať už v československých jednotkách na Západě nebo Východě; samozřejmě

nechyběli příslušníci domácích odbojových skupin a lidé, kteří byli za války vězněni z rasových důvodů. Přijelo také plno hostů ze zahraničí, pozornost byla upřená hlavně na americké válečné veterány. Konečně se dostalo uznání všem, kteří pro naši vlast byli ochotni položit život. Bylo třeba také splatit dluh, který jsme vůči nim měli. V květnu 1995 se v muzeu na Žižkově otevřela za přítomnosti Václava Havla nová expozice druhé světové války. Pamatuji si, že pan prezident přišel na vernisáž v doprovodu kancléře Ivana Medka, který měl k naší instituci velmi blízký vztah.

Jeho otec, generál Rudolf Medek ji založil.

Svou nezaměnitelnou intonací, kterou jsme znali z Hlasu Ameriky, nám Ivan Medek vyprávěl nejenom o svém tatínkovi, ale také o dalších významných postavách československých dějin. Devadesátá léta a začátek tisíciletí byly výjimečné v tom, že jsme si o historických událostech mohli povídat s jejich přímými aktéry. V křesle, ve kterém teď sedíte, seděl Rudolf Krzák a kladl nám na srdce, ať dbáme na to, aby se z památky československých parašutistů nestal kýč. A oklikou se vracím k vaší první otázce. – Loni v červnu jsme s ředitelem odboru pro válečné veterány a válečné hroby plukovníkem Robertem Speychalem vedli delegaci, v níž byl stoletý letec RAF Jiří Pavel Kafka a o tři roky mladší příslušník Československé samostatné obrněné brigády Charles Gad Strasser. Zúčastnili jsme se 80. výročí vylovení v Normandii a mě až zabořilo vědomí, že jednou nastane okamžik, kdy se budou konat květnové oslavy – a žádní druhováleční veteráni u toho už nebudou. Nyní je před námi kulaté výročí, jehož se ještě zúčastní desítky pamětníků, kteří se odhodlaně postavili

Ředitel Vojenského historického ústavu Praha Aleš Knížek s generálporučíkem Jaroslavem Klemešem, 2016

nacistické moci. Máme proto jedinečnou, nechci říkat poslední, šanci jim za jejich hrdinství znovu poděkovat. Zvláště v dnešní době je podle mě důležité poděkovat jim za to, že bojovali za svobodu a obnovení Československa v hranicích před Mnichovem 1938.

LEGENDY MEZI VOJÁKY

Jaké akce a publikace v souvislosti s jubileem Vojenský historický ústav chystá?

Je toho plno. Pořádáme přednášky pro veřejnost, mezinárodní vědecké konference, finišujeme s přípravami výstavy Voláme všechny Čechy, která je věnována Pražskému povstání. Na konci minulého roku jsme představili logo k 80. výročí konce 2. světové války a řadu propagačních materiálů, například pohlednice. Pokud jde o publikace, naši historici nečekají na výročí. Jsem přesvědčený, že každý, kdo se aspoň trochu zajímá o moderní historii, zná knihy našich historických es: Jiřího Rajlichy, Jindřicha Marka, Karla Straky, Prokopa Tomka, Tomáše Jakla, Jiřího Plachého a jejich kolegů.

Mají o historii, konkrétně o období druhé světové války zájem řadový vojáci?

Nejprve si vyjasníme pojmy. Výraz „řadový voják“ neznám, respektive neuznávám. Ať jste v hodnosti vojína, nebo generála, jste voják Armády České republiky. V útvech, kde se velitelé a jejich vojáci setkávali s válečnými veterány z druhé světové války, a dokonce se o ně pak do určité míry starali, je stále znát, že tato setkání je velmi ovlivnila, pomáhala utvářet ducha jednotky. Například

Brigádní generál Alexandr Beer ve společnosti Aleše Knížky, 2012

Legendární hrdinové – zleva Richard Tesařík, Antonín Sochor a Josef Buršík po osvobození Kyjeva v listopadu 1943. Tato fotografie nesměla být přes čtyřicet let publikována.

Piloti 310. československé peruti v Duxfordu před jedním ze svých hurricanů. Snímek byl pořízen 4. září 1940, v době, kdy vrcholila bitva o Británii.

radiotelegrafista výsadku Platinum Pewter Jaroslav Klemeš nedal na svoje Chrudimáky dopustit. Byl mezi nimi šťastný a oni ho uznávali. Byl pro ně vzor. Loučil se s nimi na letišti, když odjížděli do zahraniční operace, přál jim, aby se v pořádku vrátili, a připomínal jim, že reprezentují naši zemi. Na základnu v Náměšti nad Oslavou zase ze svého rodného Brna pravidelně jezdil pilot RAF Emil Boček. A samozřejmě nesmím zapomenout ani na ostatní, s vojáky se rádi setkávali i Rudolf Pernický, Rudolf Krzák, Josef Černota, František Fajtl, František Peřina, Tomáš Sedláček, Antonín Špaček, Mikuláš Končický, Marie Lastovecká, Alexandr

Beer, Václav Příbyl, Stanislav Hnělička, Josef Hercz a další legendy. Generálporučík Miloslav Masopust ve svých sto letech dosud navštěvuje svoje dělostřelce. Když si prohlédnete posádková muzea jednotlivých útvarů, sám se ostatně přesvědčíte, jaký vztah u jednotek vojáci k historii mají. Do Armádního muzea Žižkov také často přijíždějí organizované skupiny vojáků na komentované prohlídky. Většina z nich pak do muzea zavítá znovu, s kamarády, s rodinou, a v expozici věnované druhé světové válce stráví zpravidla nejvíce času. Někteří vojáci také pečují o to, aby se na hrdiny druhé světové války nezapomnělo.

Víte, kdo má například pamětní desku ve Vysoké u Příbramě?

Ve Vysoké u Příbramě je Památník Antonína Dvořáka, ale to s druhou světovou válkou nesouvisí.

Tak to vás mohu vyvést z omylu. V takzvaném Dvorku, v místní hájovně, kde během svých pobytů Antonín Dvořák tvořil a kam se rád vracel i jeho zeť Josef Suk, prožil svoje dětství a studentská léta syn lesního správce Josef Kholl. Vzápětí po okupaci se Josef Kholl zapojil do činnosti Obrany národa, před zatčením se mu podařilo uprchnout balkánskou

Českoslovenští vojáci v Londýně před ikonickým plakátem se slovy Winstona Churchilla

cestou. Bojoval v československé jednotce na Blízkém východě, u Tobruku, Haify. Po skončení bojů v Africe požádal, aby ho poslali na východní frontu k 1. československé brigádě v SSSR. Vešel 1. polnímu praporu, zúčastnil se těžkých bojů o Bílou Cerekev, Žaškov a Kyjev. Padl v září 1944 během Karpatsko-dukelské operace při útoku na Hyrovu horu. Hájovna ve Vysoké u Příbramě, kde Khollovi před válkou žili, vyhořela v sedmdesátých letech, zasáhl ji blesk, zůstala jen pamětní deska. Bývalý náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Jiří Šedivý, ředitel Památníku Antonína Dvořáka Vojtěch Poláček a starostka Vysoké u Příbramě Jana Krejčová iniciovali obnovení pomníku Josefu Khollovi a já jsem hrdý, že u toho byl i Vojenský historický ústav. Restaurování pamětní desky se ujali naši odborníci. Nezbyvá než smeknout, když si místní samospráva váží svých hrdinů. Už jsem to v uplynulých patnácti letech říkal několikrát, ale nebýt například houževnatosti bývalé

starostky Dolních Vilémovic Jitky Boučkové, tak se rodný dům Jana Kubiše zřejmě zachránit nepodařilo.

PŘÍSAHA REPUBLICE

Je nějaká událost z doby 2. světové války, která se vás silně dotýká?

Není to událost, jsou to lidé. Celý domácí odboj. Jsou to tisíce příběhů... Pamatuji si, jak jsem v Armádním muzeu Žižkov se svým zástupcem a vzdělavatelem České obce sokolské plukovníkem Michalem Burianem provázel výstavou Pod křídly Sokola potomky sokolských odbojářů, kteří byli za svou pomoc parašutistům popraveni. Pod portrétem Františka Pecháčka, jehož sletová skladba Přísvaha republiky zazněla na X. všesokolském sletu 3. července 1938, nám vyprávěli o svých rodičích. Nacisté považovali sokoly za své nejnebezpečnější protivníky v protektorátu,

proto 8. října 1941 zastupující říšský protektor Reinhard Heydrich rozpustil Českou obec sokolskou a nechal pozatýkat její představitele. Předpokládal, že deportacemi sokolských činovníků do koncentráků sokolský odboj zdecimuje. Jenže sokolové, kteří říjnové razii unikli, Jan Zelenka-Hajský, Jaroslav Pechman a Václav Novák, v rámci ilegální organizace Jindra utvořili radikální uskupení – a nazvali ho Říjen.

Jan Zelenka-Hajský patřil mezi nejbližší spolupracovníky Jana Kubiše a Josefa Gabčíka. Představovala likvidace Reinharda Heydricha v květnu 1942 zlom v 2. světové válce?

Obrat ve vývoji války nastal až v roce 1943. Atentát na Heydricha nebyl zlom, ovšem rána do srdce třetí říše to byla. Čím dál víc si ale nyní uvědomuji, co měl na mysli Rudolf Kržák, když prorocky varoval před tím, aby se vnímání československého odboje nezredukovalo pouze na to, že „parašutisté zabili Heydricha a statečně bojovali v kryptě“. Mám dojem, že se to už děje a že ostatní nesmírně odvážní a obětaví příslušníci odboje jsou odsouváni do pozadí. Neberte to jako výtku, ale svědčí o tom trochu i vaše otázka. Tohle nesmíme dopustit, ostatně utrpěla by tím i památka parašutistů, kdybychom z nich dělali jediné válečné hrdiny.

Myslíte, že se v souvislosti s 2. světovou válkou vynoří nějaké téma, o němž jsme doposud neměli ponětí?

Období 2. světové války není uzavřená kapitola. Nelze tedy vyloučit, že se objeví nové dílčí informace. Tím samozřejmě nemyslím to, že někdo zahltí média smyšlenými hypotézami nebo jako svůj nový objev bude vydávat mnoho let známou skutečnost či fotografii. Bohužel se v poslední době stále hlasitěji ozývají popírači holocaustu. Osvětimská lež je nesmírně zákeřná. Lidí, kteří přežili vyhlazovací tábory a vypráví o své zkušenosti, už je málo. Jednou z nich je například Dita Krausová, která stále ve svých 95 letech pravidelně dětem a studentům přednáší. Považuje to za svou povinnost vůči těm, kteří v nacistických lágrech zahynuli. Obávám se však, že až tady nebudou žádní očití svědkové, tak si každý bude moci vykládat, co chce. Je úkolem historiků a učitelů, aby se studenti nenechali lapit do lživých pastí osob, které historií manipulují.

V únoru jsme si připomněli nešťastné bombardování Prahy. Jednalo se skutečně o navigační omyl?

Byl to navigační omyl. Nad západní Evropou 14. února 1945 panovalo nepříznivé počasí, válnil silný severozápadní vítr a hustá oblačnost ztěžovala srovnávací navigaci. Z těchto důvodů se už po přeletu Zuiderkého jezera 1. bombardovací wing odchýlil od původního kurzu. Navíc nad Porúřím přestal fungovat palubní radiolokátor hlavního navigátorovi Haroldu Brownovi, který letěl ve stroji vedoucího wingu... Brown proto hledal body na zemi, které by jejich pozice potvrdily.

Snažil se orientovat podle velkých měst, toků řek a železničních tratí. Cílem útoku mělo být drážďanské seřaďovací nádraží. Také železniční tratě podobně položené jako v Sasku dovedly americký svaz nad Prahu... Daleko podrobněji by vám to popsal můj kolega historik a ředitel historicko-dokumentačního odboru Vojenského historického ústavu Jiří Rajlich.

VOLÁME VŠECHNY ČECHY

S koncem války se bude připomínat i Pražské povstání.

Už jsme mluvili o tom, že Vojenský historický ústav připravuje výstavu Voláme všechny Čechy. Jejím autory jsou Jindřich Marek a Tomáš Jakl, kteří se této významné události v našich dějinách intenzivně věnují dlouhá léta. Jindřich Marek o Pražském povstání a jeho hrdinech napsal řadu knih. Byl pochopitelně i v týmu autorů publikace *Padli na barikádách*, kterou Vojenský historický ústav vydal před deseti lety. Jádrem knihy tvoří jmenný seznam a údaje o bezmála třech tisících lidech, kteří – jak název knihy napovídá – padli na barikádách. Povstání v Praze se připravovalo několik let, ale vzniklo zcela spontánně. Původní termín začátku povstání stanovila Česká národní rada na sedmého května.

Jsou názory, které povstání bagatelizují.

To jsou takové hospodské řeči. Pravda je, že Pražské povstání bylo zatíženo mnoha dezinterpretacemi a ideologickými nánosy. Například místopředseda České národní rady Josef Smrkovský odmítal jakoukoli případnou americkou pomoc a po válce pak tvrdil, že Pražské povstání vyprovokovala reakce, která sem Američany chtěla vtáhnout. Jak s účastníky Pražského povstání hned po únoru 1948 naložila komunistická justice, je ostudná kapitola naší historie. Vojenský velitel Prahy generál Karel Kutlvašr byl v květnu 1949 odsouzen na doživotí a v kriminále strávil jedenáct let. Paradoxně se na začátku padesátých let v leopoldovské věznici setkal nejen se Smrkovským, jehož semlely stranické čistky, ale také s Rudolfem Toussaintem, jenž v Praze velel německým jednotkám a 8. května 1945 podepsal před Českou národní radou kapitulaci. Je neoddiskutovatelné, že Pražské povstání zachránilo Prahu. Pátého května, kdy vypuklo, nikdo nevěděl, kdy válka ve střední Evropě skončí. Nezapomínejme na stále velmi silnou Schörnerovu skupinu armád Střed, jenom v Praze byla třicetitisícová německá vojenská posádka. Nikdo také netušil, zda Němci nezrealizují přijatý plán ARLZ a nesrovnají Prahu se zemí. Povstání, k němuž se připojila i další města, německou sílu ochromilo.

Téma 2. světové války nepřestává lákat filmaře. Jaký snímek považujete za nejzdařilejší?

Je to film *Bitva o Británii* od režiséra Guye Hamiltona z roku 1969. A pak také snímky *Stará puška*, *Jdi a dívej se a Nebeští jezdci*.

Jaké poselství nám přenechali lidé, kteří v tomto světovém konfliktu bojovali?

Tak především díky nim byl v Evropě desítky let mír. Považovali jsme to až za samozřejmost a nyní vidíme, že to žádná samozřejmost nebyla... Měli bychom jim za to ještě jednou poděkovat. Zanechali nám také odkaz, že svoboda se musí bránit a zlu se nesmí ustupovat. Tohle říkal svým dcerám Šárce a Nadě generálmajor Josef Buršík, který byl za osvobození Kyjeva vyznamenán Zlatou hvězdou hrdiny Sovětského svazu, a o šest let později ho v Praze ve vykonstruovaném procesu odsoudili na deset let. Z vězeňské nemocnice se mu podařilo uprchnout za hranice, dcery pak neviděl dalších třináct let. Šárka Fowler-Buršík a Naďa Clark-Buršík loni navštívily Armádní muzeum Žižkov. Provedl jsem je expozicemi. Když viděly plno návštěvníků a to, jak pečujeme o památku našich hrdinů, vojenskou pozůstalost po tatínkovi předaly právě k nám. Takových příkladů bych vám mohl vyjmenovat víc. Nesmírně si této důvěry vážím.

Text: Petr Třešňák, foto: Nguyen Phuong Thao, archiv Aleše Knížka, sbírka VHÚ Praha

Dcery generálmajora Josefa Buršíka, Šárka Fowler-Buršík a Naďa Clark-Buršík s brig. gen. Alešem Knížkem

VÝSTAVA | EXHIBITION

1945

VOLÁME! VŠECHNY ČECHY! CALLING ALL CZECHS!

**VÝSTAVA SE KONÁ
OD 30. DUBNA 2025 DO 29. BŘEZNA 2026**

EXHIBITIONS OPENS ON APRIL 30, 2025,
UNTIL MARCH 29, 2026

**ARMÁDNÍ
MUZEUM
ŽIŽKOV**

ARMY MUSEUM
ŽIŽKOV

U PAMÁTNÍKU 2, PRAHA 3

www.vhu.cz

NA LYŽÍCH I POD LAVINAMI

Hory, sníh a extrémní podmínky – ideální prostředí pro výcvik vojáků, kteří musí být připraveni na jakoukoliv situaci. Krkonoše se každou zimu stávají dějištěm speciálních kurzů, kde se příslušníci 7. mechanizované brigády učí, jak se efektivně pohybovat, přežívat a bojovat v horském terénu. Těchto kurzů se pravidelně zúčastňují i příslušníci 74. mechanizovaného praporu.

Kurzy zahrnují širokou škálu dovedností včetně chování při lavinovém nebezpečí, orientace v terénu, pohybu v horském prostředí, základů taktické přípravy v horách a přepravy za pomoci různých transportních prostředků, a to i těch improvizovaných. Vojáci se učí nejen teoretické základy, ale získávají také praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro přežití a efektivní fungování v horském prostředí. „Skialpové lyže jsou pro nás klíčovým nástrojem. Umožňují rychlý přesun, ať už je terén jakkoliv náročný,“ vysvětluje četař Petr Stach, vedoucí instruktor speciální přípravy 73. tankového praporu. Společně s poručíkem Davidem Absolonem z 72. mechanizovaného praporu Přáslavice a poručíkem Tomášem Kohoutem ze 74. mechanizovaného praporu Bučovice vede týmy instruktorů, kteří předávají své zkušenosti dalším vojákům.

Přesuny v hlubokém sněhu a lavinová prevence

Vojáci se v kurzech učí lyžovat v těžkém terénu, ale také správně hodnotit lavinové

nebezpečí. K tomu slouží speciální testy stability sněhu a analýza sněhového profilu. Největší výzvou pohybu na skialpových lyžích zpravidla bývá, jak je svah exponovaný a také záleží na sněhové pokrývce. „Každý krok v horách musí být promyšlený. Lavina se může uvolnit i při zdánlivě bezpečném přesunu,“ upozorňuje poručík David Absolon.

O přežití rozhodují vteřiny

Jedním z nejdůležitějších úkolů je rychlá záchrana osob zasypaných lavinou. Vojáci trénují práci s lavinovými vyhledávacími, sněhovými sondami i techniku rychlého vyhrabání. Čas je v takové situaci klíčový. Každá minuta rozhoduje o přežití. Během tohoto cvičení se i navzájem zaspávají sněhem, což jim pomáhá lépe pochopit jeho sílu a zároveň si uvědomit psychickou náročnost takové situace.

Záchrana osob patří také k častým situacím, se kterými se vojáci při výcviku setkají. Jedná se především o záchrany osob, které přecenily své síly nebo ztratily orientaci a měly štěstí,

že vojáci byli poblíž. V takové chvíli má vždy lidský život přednost před výcvikem.

Nejde ale jen o laviny – vojáci se učí přežít v extrémních podmínkách. Bivakování v mrazu, stavba nouzových přístřešků a zajištění tepelného komfortu patří mezi základní dovednosti. Nejčastěji se v rámci těchto výcviků používá sněhová jeskyně neboli snow cave, která zabezpečí malým jednotkám komfort před nepříznivými klimatickými podmínkami v rozumném poměru, komfortu oproti vynaloženému úsilí na vybudování tohoto bivaku. „V terénu se musíme spolehnout sami na sebe a na svůj tým. Když přijde sněhová bouře, není prostor na chyby,“ podotýká Petr Stach.

Moderní technika na sněhu

Vedle lyží využívají vojáci při přesunech i vrtulníky, sněžné skútry a rolby. Tyto prostředky umožňují rychlý transport jednotek a materiálu i v těžko přístupných oblastech. Vrtulníky jsou jedním z mnoha transportních prostředků, jimiž se vojáci přesouvají. Proto je důležité umět komunikovat s pilotem pomocí signálů,

znát podmínky pro přistání, přiblížení, visení a další dovednosti, které musí každý instruktor umět, a tím zabezpečit hladký průběh bezpečného přesunutí jednotky, ať už se jedná o jakýkoli transportní prostředek.

„Přesuny na sněhu jsou specifické, vyžadují jiné plánování a logistiku. Každý prostředek má své limity a my je musíme dobře znát,“ dodává poručík David Absolon.

Připravení na každou situaci

Zimní výcvik v Krkonoších je náročný, ale vojáci 7. mechanizované brigády díky němu získávají neocenitelné zkušenosti. „Naším cílem je, aby se vojáci uměli pohybovat v horách se stejnou jistotou jako v nížinách. Ať už půjde o přesuny, bojové operace nebo záchranné akce, musí být připraveni na všechno,“ uvedl četař Petr Stach.

Díky kombinaci špičkového instruktorského týmu, moderní techniky a spolupráce s odborníky se 7. mechanizovaná brigáda řadí mezi nejlepší jednotky AČR v horském výcviku. A zatímco sníh v Krkonoších taje, vojáci už se připravují na další zimní sezonu, protože v armádě se člověk nikdy nepřestává učit.

Cenné předávání zkušeností

Instruktoři úzce spolupracují jak se správou Krkonošského národního parku, Horskou službou, tak i s dalšími odborníky v této problematice, jako je například skialpinista, horolezec a běžec na lyžích Radoslav Groh, který se zaměřuje na prvovýstupy. Vojákům předává své zkušenosti, zážitky a pocity z expedic. Tímto vnáší do teoretické části kurzu zajímavé poznatky, které se týkají přežití v extrémních podmínkách a mohou vojáky inspirovat, jak se například zachovat v určitých situacích, jak hospodařit s vodou a jídlem, jak se správně vybavit a připravit na extrémní podmínky, se kterými by se mohli setkat.

„Velice rád bych vyjádřil poděkování správě KRNP, která nám v těchto zcela výjimečných a ojedinělých případech, kdy AČR cvičí své vojáky, aby byli schopni kdykoliv a kdekoli zasáhnout, umožňuje v rámci své působnosti cvičit právě v Krkonošském národním parku. Vojáci jsou vždy před cvičením poučeni o pravidlech pohybu v chráněných oblastech a dodržování zásad ochrany přírody je při výcviku samozřejmostí,“ uzavírá četař Petr Stach.

Text a foto: des. Klauďie Voříšková

VOJENSKÝ FOND SOLIDARITY SLAVÍ DESET LET: PŘÍBĚHY POMOCI A NADĚJE

Jsou chvíle, kdy se život otočí vzhůru nohama. Zdravotní problémy, tragická ztráta blízkého, živelní pohromy, nečekané finanční potíže. Právě v těchto momentech se ukazuje pravý smysl solidarity. Projekt Vojenského fondu solidarity vznikl proto, aby vojáci a jejich rodiny věděli, že v těžkých chvílích nezůstanou sami. Právě slaví deset let – deset let naděje, pomoci a podpory těm, kteří ji potřebují.

Jak to začalo: Tragédie, která sjednotila

Vznik projektu Vojenského fondu solidarity nebyl náhodný. Dne 8. července 2014 otřásla českou veřejností zpráva o tragické smrti čtyř našich vojáků v Afghánistánu, kteří zahynuli při sebevražedném útoku poblíž základny Bagrá. Dne 14. července 2014 po převozu do ČR zemřel další ze zraněných českých vojáků a stal se tak pátou obětí toho útoku. Vlna solidarity, která se spontánně zvedla mezi vojáky i veřejností, se stala impulsem k vytvoření organizovaného systému podpory pro rodiny padlých vojáků a pro všechny vojáky, kteří se ocitnou v tíživé situaci.

O rok později, 9. března 2015, Ministerstvo obrany ČR spolu s Charitou Česká republika založilo projekt Vojenský fond solidarity. Od té doby se stal symbolem podpory, soudržnosti a pomoci těm, kteří slouží své vlasti, i jejich blízkým.

Symbolem pomoci druhým se již na počátku existence Vojenského fondu solidarity stal vlčí mák. Tento květ, používaný v mnoha zemích světa právě k těmto účelům, slouží jako připomínka padlých a zároveň jako symbol dobrovolné finanční podpory, která pomáhá konkrétním vojákům, válečným veteránům nebo jejich blízkým v obtížných životních situacích.

Skutečné příběhy pomoci

Vojenský fond solidarity za deset let pomohl 113 rodinám, jejichž příběhy jsou svědectvím o tom, jak důležitá je podaná ruka ve chvílích nejistoty. Každý příběh je jiný, za každým se skrývá konkrétní lidský osud, ale všechny spojuje jedno: v těžké chvíli se našel někdo, kdo pomohl. Zde vám přinášíme pár z nich.

• **Honza, příslušník Vojenské policie:** Na konci roku 2023 mu lékaři diagnostikovali agresivní nádor na mozku. Šance na uzdravení? Minimální. Standardní léčba nepomáhala, ale nadějí zůstala bioléčba, která však nebyla hrazena pojišťovnou. Vojenský fond solidarity přispěl Honzovi na další cyklus léčby. Díky této pomoci dostal čas – čas být se svými nejbližšími, čas bojovat.

• **Rodina rotmistra L. K.:** Léto 2023. Dopravní nehoda na motorce a náhlá smrt otce tří

dětí. Manželka se ocitla ve finanční nejistotě, protože rodinu živil on. Děti chodily do školy, měly své sny, své plány. Vojenský fond solidarity okamžitě zasáhl a poskytl rodině finanční podporu, která překlenula nejtěžší období a pomohla zachovat stabilitu domácnosti.

• **Pavla, samoživitelka se dvěma dětmi se zdravotním postižením:** Čtrnáctiletý syn má dětskou mozkovou obrnu, dcera trpí oční vadou a poruchou sluchu. Potřebovali nový invalidní vozík, speciální školní pomůcky. Pavla požádala Vojenský fond o pomoc, díky které mohla dětem zajistit lepší podmínky.

• **Válečný veterán Vladimír Lavička:** Přišel o oko při brutálním útoku vlastní dcery. Po tragédii, při které zemřela jeho žena, zůstal sám se synem, ve finanční tísní. Vojenský fond solidarity mu pomohl se splácením nejdůležitějších závazků a zajistil odbornou podporu, aby se mohl znovu postavit na nohy.

• **Těžké chvíle zasáhly i rodinu nadpraporečce Z. T.,** příslušnice Vojenské policie, která náhle zemřela a zanechala po sobě partnera a tři malé děti. Nečekaná ztráta znamenala nejen obrovskou bolest, ale i praktické problémy v péči o děti. Vojenský fond solidarity okamžitě pomohl a zajistil úhradu služeb profesionální chůvy na tři měsíce, aby rodina mohla překonat toto nejtěžší období a nalézt novou rovnováhu.

• **Rodina rotmistra T. S. z 14. pluku logistické podpory** se v roce 2018 musela vyrovnat s náhlým úmrtím svého živatele po krátké těžké nemoci. Rotmistr T. S., účastník dvou zahraničních misí a otec tří dětí, zanechal rodinu ve finanční nejistotě, než byla vyřízena vdovská a sirotčí podpora. Vojenský fond solidarity poskytl finanční pomoc po dobu pěti měsíců, čímž umožnil pokrytí nákladů na hypotéku, půjčky, inkaso i část výdajů na péči o děti, aby rodina mohla postupně najít stabilitu.

V armádě nikdo nezůstává sám

„Vojenský fond solidarity není jen o číslech a financích. Je to projekt, který ukazuje, že vojáci drží spolu. Je o pomoci, která přichází, když je to nejvíce potřeba. Je o důvěře, o tom, že když padneš, vždy tu bude někdo, kdo tě zvedne,“ říká plukovník Robert Speychal, předseda výboru Vojenského fondu solidarity

a ředitel odboru pro válečné veterány a válečné hroby Ministerstva obrany.

Nová éra pomoci: Jak se fond změnil v posledních dvou letech

V roce 2023 prošel projekt Vojenského fondu solidarity zásadní proměnou. Už dávno nejde jen o krizovou pomoc ve výjimečných situacích. Dnes je to funkční systém, který reflektuje potřeby vojenské komunity a pružně na ně reaguje. Rozšířil se okruh těch, kterým může pomoci – kromě vojáků a jejich rodin se do něj zapojili i váleční veteráni a také vojáci z povolání do pěti let po odchodu z aktivní služby.

S tím přišla i potřeba nových programů. Vojenský fond solidarity proto vytvořil jasně strukturovanou nabídku pomoci, aby bylo jasné, komu a jak může tento projekt pomoci. Program „Překlenutí“ pomáhá rodinám vyrovnat se s náhlými životními změnami, například při ztrátě živatele. „Zdravotní péče“ pokrývá náklady na léčbu, která není hrazena pojišťovnou, a např. podporuje dlouhodobou rehabilitaci vojáků i jejich rodinných příslušníků. Program „Výbava“ pak přispívá na speciální zdravotní či kompenzační pomůcky, úpravy domácnosti nebo nutné technické vybavení pro rodiny v těžké situaci. „Podpora nezaopatřených dětí“ umožňuje dětem, kterým zemřel jeden z rodičů, studovat a rozvíjet svůj talent. Aby se pomoc dostala tam, kde je potřeba, proběhly změny i v organizaci samotného fondu. Zefektivnil se proces podávání a schvalování žádostí. Spolupráce s vrchními praporečkami a kaplany se zintenzivnila. Klíčovou roli v poskytování pomoci dnes hrají především „prodloužené ruce“ fondu – kontaktní pracovníci péče o válečné veterány Agentury pro podporu válečných veteránů a odborníci na sociální problematiku z odboru pro válečné veterány a válečné hroby Ministerstva obrany, pod které tento projekt spadá.

Nový systém zajistil, že žádná žádost nezůstane jen papírovým dokumentem, ale je řešena individuálně a s důrazem na konkrétní potřeby každého žadatele. Fond se proto nesoustředí pouze na řešení důsledků, ale v mnoha případech se snaží odstraňovat i samotné příčiny obtížných situací. Díky tomu má poskytnutá

pomoc dlouhodobější efekt. K tomu slouží i funkční propojení s nově nastavovanou sítí pomoci nejen pro válečné veterány.

„Deset let znamená nejen bilancování, ale především pohled do budoucnosti. Projekt Vojenského fondu solidarity je důkazem, že skutečná síla nespočívá jen v moderní technice nebo výcviku, ale také v soudržnosti a podpoře, kterou si vojáci dokážou navzájem poskytnout. Tento projekt se stal mostem mezi těmi, kdo potřebují pomoc, a těmi, kdo ji dokážou nabídnout. Sama mám tu čest jej dlouhodobě podporovat a vidět, jak se rozvíjí a jaký dopad má na životy těch, kterým pomáhá. Přeji Vojenskému fondu solidarity, aby dál rostl, aby nikdy neztratil svou podstatu a aby

i v dalších letech přinášel naději tam, kde je nejvíce potřeba,” uvedla ministryně obrany Jana Černochová.

Společně silnější

Deset let, více než sto podpořených rodin, miliony korun na přímou pomoc. Ale hlavně – nespočet nadějí, které by bez tohoto projektu neexistovaly. Za deset let projekt Vojenského fondu solidarity dokázal, že pomoc a solidari- ta mají smysl. Díky němu se podařilo změnit životy desítkám rodin a ukázat, že vojenská komunita drží při sobě nejen na bojišti, ale i v každodenním životě.

Ať už přispíváte pravidelně, nebo jste se teprve rozhodli podpořit tento projekt – děkujeme.

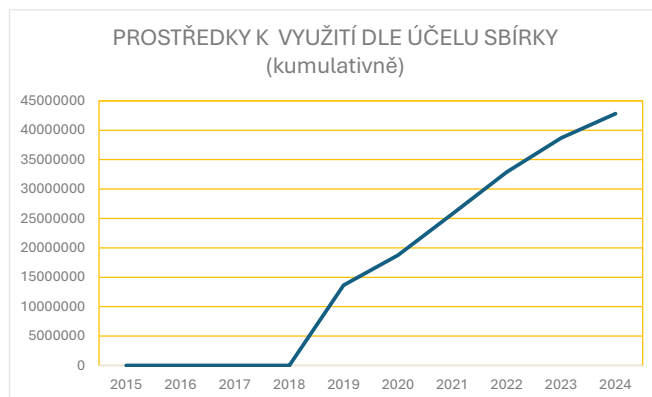
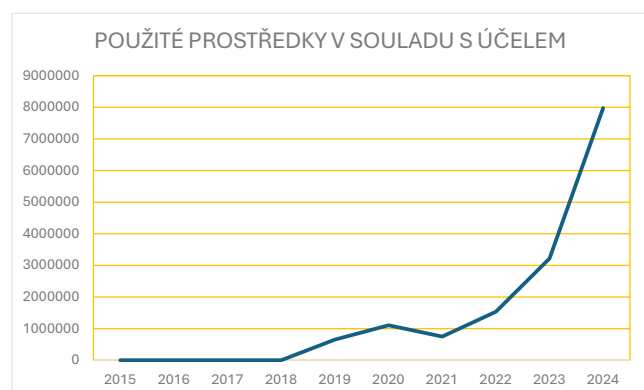
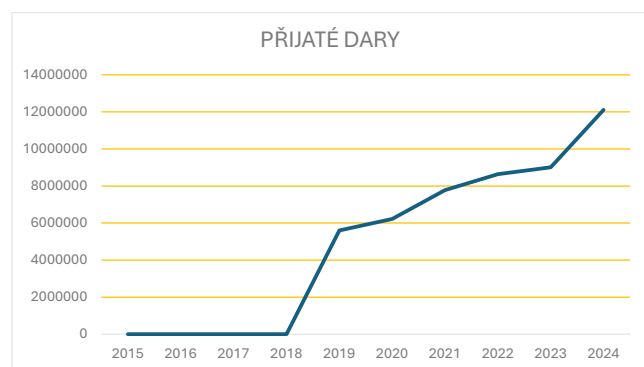
Děkujeme všem, kteří se na činnosti Vojenského fondu solidarity podílejí – ať už jako dárci, dobrovolníci či podporovatelé. Každá pomoc mění životy. A nikdy nevíme, kdy ji budeme sami potřebovat.

Více informací se dozvíte na webu Úvodní stránka | Vojenský fond solidarity a sociálních sítích Facebook a X.

Text: Jana Skopová

STATISTIKY A GRAFY (2015–2023)

Rok	Přijaté dary	Použité prostředky v souladu s účelem	Prostředky k využití dle účelu sbírky (kumulativně)
2015	1 512 329,61 Kč	24 000 Kč	1 488 329,61 Kč
2016	2 244 707,09 Kč	690 000 Kč	3 043 036,70 Kč
2017	2 750 059,34 Kč	321 627 Kč	5 471 469,03 Kč
2018	13 735 847,53 Kč	10 497 609 Kč	8 709 707,56 Kč
2019	5 594 402,58 Kč	649 589 Kč	13 654 521,14 Kč
2020	6 222 844,30 Kč	1 107 000 Kč	18 770 365,44 Kč
2021	7 772 070,50 Kč	750 900 Kč	25 791 535,93 Kč
2022	8 634 481,12 Kč	1 530 800 Kč	32 895 217,05 Kč
2023	9 004 632,21 Kč	3 214 000 Kč	38 685 849,26 Kč
		18 785 525 Kč	

POMOC

VOJENSKÉHO FONDU SOLIDARITY

BŘEZEN 2015 - PROSINEC 2024

CELKEM JSME POMOHLI

113

26 571 346 Kč

SROVNÁNÍ POSLEDNÍCH DVOU LET

2023: 13, 3,214.000,- Kč
2024: 55, 7,785.821,- Kč

2015 - 2023 jsme pomohli **58** vojákům a jejich rodinám

2024 jsme pomohli **55** vojákům, válečným veteránům a jejich rodinám

2024

55

7,785.821,-

660.000,- pomoc sirotkům - Vánoce

žádostí 78

z toho:

55 schválených

5 neschválených

8 stále v řešení

10 stažených

Příjem darů v roce 2024 **12,106.660,-**

Konečný stav účtu k 31. 12. 2024 **42,817.089,-**

SPOLEČNÝ PROJEKT

MINISTERSTVA OBRANY ČR

A CHARITY ČESKÁ REPUBLIKA

DVĚ VÝZNAMNÁ JUBILEA

PROSTĚJOVSKÝ 533. PRAPOR BEZPILOTNÍCH SYSTÉMŮ EXISTUJE PĚT LET A UŽ DEKÁDU SLOUŽÍ V PROVOZU SCANEAGLE

Do slavnostní atmosféry se v pátek 14. února 2025 oděla prostějovská posádka 533. praporu bezpilotních systémů „Generálmajora in memoriam Josefa Dudy“. Důvod? Proběhl zde Den bezpilotních systémů, který byl věnován dvěma významným jubilejním událostem. A to pětiletému výročí vzniku praporu a desátým narozeninám provozu bezpilotního systému ScanEagle v Armádě ČR. Čtrnáctý únorový den tedy oslavuje nejen technologický pokrok v oblasti bezpilotních letounů, ale také vyzdvihuje historický vývoj a význam praporu, jehož příslušníci se stali součástí moderní armádní struktury.

Existence praporu se datuje od 1. ledna 2020 a jeho mottem je „Dextero tempore“ (V pravý čas). Vznikl v Prostějově na základě roty bezpilotních průzkumných prostředků, která se této činnosti věnovala jako součást 102. průzkumného praporu. A představuje jednu z nejnovějších jednotek AČR, jež se zaměřuje na použití bezpilotních systémů v různých operačních scénářích. Jeho počátek byl součástí širší transformace Armády České republiky, která reagovala na stále rostoucí potřebu efektivního využívání moderních technologií.

Švéda: Duda jako jasný patron

Patronem 533. praporu bezpilotních systémů v Prostějově se stal generálmajor i. m. Josef Duda (1905–1977), vynikající stíhací vojenský letec, který se významně podílel na rozvoji československého letectva. Proslul jako uznávaný letecký instruktor. Důstojník letectva se zúčastnil bitvy o Francii i o Británii, je držitelem mnoha vyznamenání včetně Řádu britského impéria (CBE). Stal se příslušníkem francouzské letky Sioux Groupe de Chasse II/5 „La Fayette“, byl prvním velitelem letky „A“ 312. československé stíhací perutě RAF. Po válce velel Vojenskému leteckému učilišti v Prostějově. Po únoru 1948 byl degradován a pronásledován komunisty. V roce 1990 v rámci rehabilitace mu byla navrácena hodnost plukovníka letectva a následně byl jmenován do hodnosti generálmajora in memoriam.

„Jméno Josefa Dudy bylo pro nás jasnou volbou, aby se stal naším patronem. Hledali jsme osobnost, která má přímou spojitost

s průzkumem a městem Prostějov. A to pan generál Duda, jakožto velitel vojenského leteckého učiliště v Prostějově a člen pozorovací perutě, která má přímou spojitost s průzkumem a zpravodajským zabezpečením bojiště, splňoval,“ podotkl nadporučík Ladislav Švéda, bývalý vrchní praporčík praporu. Za pět let existence praporu prošlo jeho vybavení i personál podstatným rozvojem. Moderní technologie, spolupráce s odborníky a výcvik na vysoké úrovni přispěly k tomu, že se

Josef Duda

533. prapor stal stabilním a silným pilířem Armády ČR, připraveným reagovat na současné i budoucí výzvy v oblasti použití bezpilotních systémů ve prospěch zpravodajského zabezpečení AČR.

„Mezi největší výzvy, se kterými jsme se od vzniku praporu potýkali, patří bezesporu zahájení provozu systému ScanEagle na území České republiky za dodržení legislativy pro provoz vojenské letecké techniky, což mimo jiné zahrnovalo provedení zkrácených vojenských zkoušek, výcvik personálu a nastavení systému logistiky,“ zmínil major Martin Vyhliďal, náčelník štábu 533. praporu bezpilotních systémů.

Jedním z podstatných milníků, který prapor úspěšně splnil na začátku roku 2024, byl přesun jedné jednotky na letiště v Přerově. V budoucnu by mělo být právě město Přerov místem, kde bude celý prapor dislokován.

Bezpilotní letoun se osvědčil i na misích

Systém ScanEagle, který byl zaveden do Armády České republiky v roce 2015, se od svého nasazení před dekádu stal nepostradatelným nástrojem. Jedná se o velmi efektivní bezpilotní letoun, který je využíván především pro průzkum a sledování, přičemž se osvědčil i v zahraničních misích, kde získával informace pro podporu rozhodovacího procesu velitelů úkolových uskupení. Jeho hlavními přednostmi jsou dlouhá výdrž a vysoká spolehlivost, díky čemuž se stal klíčovým prostředkem pro zajištění vojenských operací. Po deseti letech

v armádní službě je ScanEagle symbolem modernizace armádní techniky v České republice.

Ocenění vojáků za službu

Slavnostní Den bezpilotních systémů, který probíhal v Prostějově, byl i příležitostí k udělení ocenění těm, kteří se významně podíleli na rozvoji 533. praporu a bezpilotních systémů v české armádě. Během ceremoniálu byli oceněni jednotlivci, kteří přispěli k dlouhodobému plnění pracovních povinností a rozvoji bezpilotní techniky. Předaná ocenění jsou připomínkou neúnavné práce všech, kteří stáli za tímto oborem a pomohli vybudovat silný základ pro budoucí generace.

Velitel praporu podplukovník Jiří Smažil vydvíhl úsilí, profesionalitu a odhodlání našich vojáků, kteří za splněními úkoly, jež byly praporu uloženy v průběhu pěti let, stojí. „Ať už se jedná o výzvy v podobě zavádění nových bezpilotních systémů do Armády České republiky, v podobě Vážky, ScanEaglu, Pumpy nebo dalších bezpilotních systémů. Dále jsou to výzvy v podobě udržení bezpilotních systémů v provozuschopném stavu a samozřejmě také výcvik a příprava personálu, které s tímto bezesporu souvisí.“

Velký dík patří i brigádnímu generálovi Petru Šnajdárkovi, jenž svou přítomností podtrhl důležitost slavnostní události a ocenil přínos

všech zúčastněných v oblasti bezpilotních systémů.

Moderní technologie je klíčová

Pětileté výročí vzniku 533. praporu a deset let provozu bezpilotního systému ScanEagle představují významné milníky, které ukazují na rostoucí vliv moderních technologií v armádě. Zmíněné události nejen potvrzují úspěchy dosažené v oblasti bezpilotních systémů, ale i nasměrování Armády ČR k neustálému inovování a modernizaci. Vzhledem k rychlému vývoji na poli bezpilotních systémů se dá očekávat, že tato oblast bude i nadále hrát klíčovou roli v armádních operacích.

ScanEagle

- dlouhodobé sledování, průzkum komunikací a ploch nebo stacionárních i pohyblivých cílů
- senzor pro denní i noční vidění
- doba trvání letové mise až 20 hodin
- start prováděn z odpalovacího zařízení (bez potřeby vzletové či přistávací dráhy)
- dolet je v případě příznivých meteorologických a environmentálních podmínek v okruhu až 150 km od GCS (pozemní řídicí stanice), obrazový výstup je poskytován do vzdálenosti až 100 km od GCS
- možnost prodloužení doletu při využití dalších GCS
- podpora IZS, např. monitorování rozsáhlých oblastí, ověřování průjezdnosti komunikací

Takticko-technická data

Rozpětí křidel: 3,11 m
 Délka: 1,55–1,71 m
 Max. vzlet. hmotnost: 22–23,5 kg
 Operační rychlost: 100–150 km/h
 Operační výška: 500–1 500 m
 Operační rádius: 100 km
 Dostup: 6 000 m
 Vytrvalost: 20+ hodin

Senzory

EO 700 (denní verze EO)
 EO 900 (denní verze EO)
 MWIR 3.0 (denní/noční verze EO/IR)
 MWIR 3.5 (denní/noční verze EO/IR)

Text: rtm. Petra Švédová,
 foto: autorka, rtm. Martin Fatěna,
 prap. Břetislav Dlabal a archiv Jana Goláně

DVANÁCT DNÍ PLNÝCH MRAZU A HLADU

Neustále posouvají lidské hranice, které je člověk schopen v extrémních podmínkách vydržet. Zdokonalovací zimní kurz přežití pro vojáky 13. dělostřeleckého pluku v Jincích „Jaselský“ donutí každého sáhnout si na dno fyzických i psychických sil. Dvanáct dní museli jeho účastníci v únoru strávit v zasněžených Brdských lesích a s minimální výbavou odolávali silnému nočnímu mrazu. „A to vše bez batohu, spacáku, karimatky. I o oblečení byla nouze,“ líčí četař Tomáš Gruber. Omezení platilo i na jídlo, proto cvičící vojáci dostali doporučení, aby nabrali hmotnost. Jinečtí patří mezi specialisty na pobyt v obtížných podmínkách. Extrém je pro ně životní styl.

Standardem přežití v armádě je základní a zdokonalovací kurz, kde se během jednoho týdne vojáci 13. dělostřeleckého pluku v Jincích snaží probrat všechna témata. Přežití je komplexní disciplína a všechny její části vyžadují podstatně více času, a proto se Jinečtí rozhodli zdokonalovací kurz prodloužit na celých dvanáct dní. „Chtěli jsme posunout hranice nejenom v délce kurzu, ale i v celkové obtížnosti. Ztížili jsme přesuny, zakázali vybavení a omezili jídlo,“ vysvětluje rotný Jiří Eret. „Není lehké vybalancovat kurz tak, aby nebyl jednoduchý, ale zároveň nebyl až příliš obtížný. Víte, že je potřeba brát kurz vážně, když probíhají diskuse mezi

instruktory, jak to udělat, aby všichni cvičící doopravdy přežili.“

Před výcvikem ztloustněte!

Před samotnými dvanácti dny zdokonalovacího kurzu probíhal pětidenní základní kurz, který byl pojat jako příprava. Cvičící na něm probírali teoreticky i prakticky téměř vše, co je bude čekat na zdokonalovacím kurzu. „Dovoleného materiálu bylo opravdu pomálu. Museli si vystačit s nožem, pilkou, nádobou na vodu, ešusem, termofólií, paracordem a několika kaloriemi oblíbené tyčinky,“ vyjmenovává četař Tomáš Gruber. Zakázaný byl batoh, spacák, karimatka

i prostředky na rozdělávání ohně. „I o oblečení byla nouze. Povolena byla uniforma, triko, bunda, čepice, rukavice, trenky a dva páry ponožek. Nic víc,“ doplňuje Gruber. Cvičícím taktéž byla v dostatečném předstihu doporučena nabírací kúra.

A co dělostřelci z Jinců na začátku kurzu simulovali? Třeba, jak se zachovat v prvních momentech po propadnutí ledem do chladné vody. Hlavní prioritou je zachovat si tepelný komfort.

„Když se v zimě dostaneš do situace přežití, tepelný komfort je tvoje hlavní priorita, především když se v prvních momentech propadneš ledem. Přesně to jsme nasimulovali

na začátku kurzu, abychom pro cvičící tuto prioritu prohloubili. Jednou ze zkoušek pro kluky bylo právě prolomení ledu pod jedním z vojáků. Co se vlastně děje s tělem v tak extrémních podmínkách, si mohli vyzkoušet na vlastní kůži," dodává Gruber.

Instruktora po propadnutí ledem zachránili

„Po propadnutí ledem dostanete šok a začnete hyperventilovat. Je zapotřebí, aby se člověk uklidnil, zpomalil dýchání a s klidnou hlavou se plazivými pohyby dostal na led a pak ke břehu. Když se ale nedokážete zachránit, upadnete do hypotermie. Vaše tělo ztratí schopnost vytvářet teplo a potřebujete rychlou pomoc," nastiňuje Gruber. Zapotřebí bylo dostat jednoho z instruktorů do tohoto stavu a nechat cvičící, aby ho zachránili. K tomu vojáci použili Hiblerův zábal, což je metoda postupného zahřívání středu těla teplou vodou. „Vše zvládli bravurně a my jsme si nemuseli hledat nového instruktora," říká s úsměvem Gruber. „Po proboření následovala příprava na přesun. Holé tělo jsme obalili termofólií a na ni dali vyždímané oblečení. Termofólie drží tělo

v suchu a oblečení dodá izolační vrstvu," vysvětlil rotný Eret.

Vysílení z absence kofeinu i nikotinu

Pohyb je jedním z pilířů tepelného komfortu. Dalším, a ještě důležitějším pilířem je být v suchu, tudíž vysušit oblečení a k tomu je zapotřebí oheň. Bez zapalovače nebo křesadla si cvičící vybrali primitivní metodu bow drill (technika improvizovaného rozdělávání ohně pomocí tzv. luku a vrtáku z přírodních dřevěných materiálů) a po čtyřhodinovém boji rozdělali oheň. Dále je potřeba si udělat dobrý přístřešek, který neprofoukne, a postel, aby nešel takový chlad od země.

V průběhu kurzu cvičící často prožívali vysílení, především z důvodu nedostatečného množství kalorií a tepelného diskomfortu. U některých se situace ještě zhoršovala kvůli závislosti na kofeinu nebo nikotinu. Cvičící se potýkali s různými problémy, jako je orientace v terénu s improvizovanou navigací anebo zdravotní potíže. „Jeden cvičící měl dokonce zánět v dásni a musel na pohotovost. Naštěstí fungovalo to nejdůležitější, pomoc kamaráda, a především vůle přežít. Na kurz se vrátil a zvládl ho dokončit," říká Eret.

Nejdůležitější je zachovat chladnou hlavu a najít řešení. Prioritou by mělo být zažehnání bezprostředního nebezpečí. Poté je klíčové najít pomoc. „Proto je tak důležité zvládnutí orientace v terénu, to je alfa a omega přežití," vysvětluje Eret.

Gruber upozorňuje, jak se vojáci během výcviku mění, jak se zocelí. „Zdokonalovací zimní kurz opravdu stojí za to. Dostaneš se do diskomfortu a nebude se ti to líbit. Bude ti zima, budeš mít hlad, budeš unavený. Čím víc budeš trpět, tím víc posouváš svoje hranice a to, co pro tebe bylo předtím těžké, začneš bez problému zvládat, a to, co jsi nesnášel, začneš vyhledávat," říká Gruber. Podle něj se zde

vojáci naučí dovednosti, které mohou zjednodušit nebo dokonce zachránit život.

Životní styl, při němž se trpí

„Řídíme se myšlenkou: Teorie se poslouchá a praxe mluví! – protože právě praxí se člověk dokáže co nejvíce přiblížit reálné situaci přežití a všichni, kdo byli na tomto kurzu, se přiblížili velmi blízko. Obtížnost kurzu byla nastavená opravdu vysoko a jsme hrdí na všechny, kdo se zúčastnili, a především na to, že se posunuli zase o krok dál. Jsme rádi, že můžeme dělat to, co nás baví, a předávat to ostatním. Nemůžeme se už dočkat potěšení z utrpení v příštím roce,“ shodují se Gruber s Eretem. Ze cvičení přežití v extrémních podmínkách se může stát i životní styl. Přesně jako pro dělostřelce z Jinců.

Z kurzu jsem vyšel silnější, tvrdí jeho absolvent

Vyzařovala z něj euforie, v hlavě se mu ještě promítalo nekonečné dobrodružství, které prožil. Četař Tomáš Martinovský se o jiných kurzech přežití dozvěděl náhodou. A to při setkání s instruktorem, který tyto kurzy vede. „Po vyslechnutí pár základních informací o jejich průběhu mi bylo jasné, že to je něco, co mě opravdu láká vyzkoušet. Nadchla mě myšlenka souznění s přírodou a fakt, že

zkušenosti zde získané jsou velkým přínosem nejen pro vojáky, ale i třeba pro milovníky aktivní outdoorové turistiky,“ vypráví absolvent kurzu. Hlavní motivací četaře Martinovského k získání těchto dovedností byly pro něho jeho děti, kterým chce předat pozitivní vztah k přírodě, navzdory úspěchané a technologiemi zahlcené době. „A tak jsem se najednou ocitl na krásných dvanáct dnů uprostřed Brdských lesů, odkázaný na sebe a další cvičící, vyzbrojený nejen vůlí přežít, ale také znalostmi, které jsme získali praxí.“

Do paměti se mu vryly velice náročné podmínky. Aby ne, vždyť byl únor a teplota v noci klesala hluboko pod bod mrazu. „Museli jsme se vypořádat s celou řadou úkolů, od těch základních, jako bylo vybudování přístřešku, signalizace pro záchranu, shánění potravy, až po orientaci podle souhvězdí, záchranu tonoucího nebo poskytnutí pomoci člověku, který upadl do hypotermie.“ Přiznává, že při plnění těchto úkolů si s kolegy kolikrát sáhli na absolutní dno. „A občas jsme museli hledat sílu pokračovat dál a kurz dokončit. Troufám si říci, že všichni, kdo kurz nevzdali, na sebe mohou být náležitě pyšní, stejně jako instruktoři, kteří kurz vedli a dali si velkou práci s jeho přípravou a realizací. Z kurzu jsem vyšel silnější a zkušenější a rozhodně ho všem doporučuji.“

Text a foto: kpt. Gabriela Kugler

VOJENSKÁ JÍZDA

Po staletí hrála jezdecká zvířata klíčovou roli ve vojenství. Sloužila nejen k přepravě vojáků, ale také k tažení či nošení materiálu, zásobování, a dokonce k přímému boji. Oddíly vojáků bojujících na koních, velbloudech, slonech, či dokonce sobech a losech označujeme jako jezdecktvo, jízdu nebo též kavalerii. Jezdecktvo tvořilo od starověku až do počátku 30. let 20. století významnou součást většiny armád. Jednalo se o nejprestižnější jednotky, kde většinou sloužila šlechta a příslušníci královského dvoru. Proti pěchotě se vyznačuje vysokou rychlostí přesunů po bojišti i mimo ně. Nevýhodou je naopak vyšší cena, nutnost zaopatřovat potravu a péči zvířatům, větší nápadnost a s ní související větší zranitelnost střelnými zbraněmi a nižší prostupnost některými druhy terénu (hory, lesy). V moderní době bylo většinou nahrazeno motorizovanými jednotkami.

VÁLEČNÝ KŮŇ

Před zavedením jízdy na koni se koně ve vojenství používali pouze k tažení válečných vozů. S postupem času válečné vozy začínaly mizet a byly nahrazovány jezdci na koních. Poslední zaznamenané použití válečných vozů v boji nastalo v bitvě u Telamonu roku 225 př. n. l. Jezdecké oddíly se staly na Blízkém východě běžnými až po roce 900 př. n. l. Řekové obecně používali více pěchoty než jízdy. Jejich jezdecktvo bylo tvořeno výhradně muži, kteří si mohli drahé válečné koně dovořit. Jezdci nosili kopí či oštěpy a nepoužívali štíty či brnění. Makedoňané také měli elitní jednotky kavalerie, nazývané hetairoi, kterým velel přímo král. Za Alexandra Makedonského patřilo mezi hetairoi okolo 1 800 mužů.

Za Karla Velikého se začali objevovat rytíři, tedy dobře vyzbrojení příslušníci těžké jízdy. Jedním z málo známých faktů je, že váleční koně raného středověku byli hodně agresivní. Tito koně byli totiž cíleně cvičeni k zabíjení a mrzačení nepřátelských vojáků dupáním, kopáním a kousáním. Váleční koně dokonce

poté, co ztratili svého jezdce, pokračovali dál sami v boji s ostatními koňmi či lidmi. Ve středověkých bitvách tak pěšáci bojovali nejen s rytířem na koni, ale museli se také bránit proti agresivním osiřelým koním, proto byla kavalerie tak smrtící. S rozvojem střelných zbraní začali rytíři v plátové zbroji ztrácet účinnost. Kvůli nutnému dlouhému výcviku a značným nákladům na výzbroj rytíře jako těžká kavalerie nakonec vymizeli.

V dobách napoleonských válek bylo jezdecktvo vyzbrojeno jak chladnými zbraněmi v podobě šavlí, které byly hlavní zbraní jezdců, tak střelnými zbraněmi v podobě pistolí a pušek. Jezdecké oddíly byly v této době členěny na těžké, dragouny a lehké. Těžkou jízdu představovali kyrysníci, kteří stále nosili kyrys a sloužili obdobně jako středověcí rytíři převážně k šokovým útokům. Dragouni, někdy také označováni jako řadová jízda, sloužili jak k útoku, tak pro jiné úkoly jako lehká jízda, tedy pro diverze a obchvaty, byli také cvičeni k pěšímu boji po sesednutí z koní. Lehká jízda

Kavalerista královské jízdní gardy Jeho Veličenstva krále Karla III.

◀ **Operátor 601. skupiny speciálních sil během operace Trvalá svoboda v Afghánistánu roku 2006. Koně se tehdy využívali v komplikovaném terénu, kam se nedalo dostat s těžší technikou a muselo by se chodit pěšky.**

2. lublinská brigáda polských Vojsk teritoriální obrany (WOT – Wojsko Obrony Teritorialnej) vyvíjí pilotní program s koňskými hlídkami na podporu polské pohraniční stráže proti migrační invazi organizované Běloruskem proti Polsku a Litvě. Běloruští vojáci odvázejí na hranice tisíce imigrantů s cílem destabilizovat tyto dvě sousední země.

Foto: WOT

jakožto nejhbitější sloužila hlavně k provádění průzkumu a podpoře těžších oddílů. V průběhu 19. století docházelo v Evropě postupně k upozadění těžké jízdy a větší důraz se kladl na dragounské jednotky, které byly nasazovány jako jízdní pěchota. Výzbroj jezdecktva se postupně sjednocovala a místo pistolí a pušek byly koncem 19. století ve výzbroji již běžně karabiny a revolvery. I přes vývoj rychlopalných zbraní si armády v Evropě uchovaly jezdecké oddíly jak po dobu 1. světové války, tak až do 2. světové války, hlavně Polsko, Sovětský svaz a Německo. V československé armádě byly dragounské pluky ve 30. letech 20. století začleněny do rychlých divizí a k jejich zániku došlo po okupaci v březnu 1939 a rozpuštění armády. V moderních armádách je kůň využíván spíše k ceremoniálním účelům, např. u Královské jízdní gardy Buckinghamského paláce. Avšak v některých případech jsou koně využíváni speciálními jednotkami v oblastech, kde neprojedou ani terénní vozidla.

VÁLEČNÝ SLON

Takto je označován slon, který je alespoň základně vycvičen a použit pod lidskou kontrolou v bitvě. První vojenské využití slonů je datováno okolo roku 1100 př. n. l. v Indii. Zhruba kolem roku 1100 se určité primitivní pokusy o použití slonů patrně vyskytly i v Číně. Ve starověku hráli váleční sloni významnou roli v řadách vojsk některých afrických a asijských států a po tažení Alexandra Velikého též v řadách řeckých vojsk. Mezi nejznámější uživatele válečných slonů patřili Peršané, Indové, diadochové a jejich nástupci a Kartaginští. Evropané se patrně poprvé setkali s válečnými slony v bitvě u Gaugamél, kde několik slonů použili Peršané. Posléze slony přivedl do Evropy Hannibal, který během druhé punské války (218 až 201 př. n. l.) s 37 slony přešel Alpy, aby zaútočil na Řím. Poté začal význam válečných slonů rychle upadat, v oblasti Přední a Zadní Indie se však váleční sloni udrželi ještě do novověku.

Sloni byli obvykle nasazováni v centru bojiště, nesli přitom poháněče a případně i jednoho až dva další muže, obvykle lučištníky a metače kopí. Role slonů ve válce nebyla jen strašení protivníka, jejich účelem bylo vyvolat paniku

v řadách nepřátel a rozbít jejich formaci. Sloni poskytovali vynikající dopravní prostředek a mohli být použiti k přesunu těžké techniky a zásob na velké vzdálenosti. Byli také svéráznou formou kavalerie, schopnou útočit obrovskou rychlostí. Už díky své velikosti byli váleční sloni téměř nezastavitelní. Mnoho armád použilo slony k útoku zejména na nepřátelskou jízdu. Sloni rozdrtili všechny, kdo se jim postavili do cesty. Ovšem i slonům se dalo čelit – kříkem, ohněm, nebo tím, že disciplinovaná a perfektně vycvičená pěchota (jako ta římská) se před slony prostě rozestoupila (ideálně předtím kopími, šípy a kameny zabila jejich poháněče, armáda Alexandra Velikého vypichovala slonům oči) a nechala je projít, načež se semkla zpět do bojové formace dříve, než k ní došli nepřátelé, kteří si obvykle od vlastních slonů udržovali dostatečný odstup. Splašený slon, nad nímž poháněč ztratil kontrolu, totiž mohl vyrazit naprosto kamkoliv – navíc útočil-li v běhu, nebyla mu pěchota s to stačit. V indických státech, kde se sloni používali opravdu masově (stovky až tisíce zvířat), byly vytvořeny velmi důmyslné taktiky a zbraně pro boj se slony, a to včetně speciálních balist.

▲
Robustní sloni často nosili na zádech howdah neboli sedla s baldachýnem, doplněná o lučištníky a vrhače oštěpů. Kly slona byly v tomto případě opatřeny hroty, aby způsobily ještě větší škody. Tento typ indo-perského brnění z 18. století s hroty na končetinách byl zvláště užitečný v boji slona proti slonu.

Toto sloní brnění bylo ukořistěno v bitvě u Pálási roku 1757, kdy se střetla vojska britské Východoindické společnosti s armádou bengálského navába Sirádž-ud-Dauly podporovanou vojáky francouzské Východoindické společnosti. Britům, kterým v boji velel plukovník Robert Clive, se podařilo velkou přesilou Indů a Francouzů porazit. Tato bitva znamenala skutečný počátek vytvoření britského impéria v Indii. Žena plukovníka Roberta Clivea darovala toto brnění v roce 1801 Royal Armouries Museum v Leedsu. ▼

►
Velbloudí kavalérie Pohraničních bezpečnostních sil (BSF) na přehlídce Dne republiky v Novém Dillí dne 23. ledna 2023.

Foto převzato: Qamar Sibtain/IANs

VELBLOUDÍ KAVALERIE

Velbloudí kavalérie byla běžným prvkem v pouštním válčení v celé historii na Středním východě, částečně kvůli vysoké úrovni přizpůsobivosti zvířat. Byli vhodnější pro práci a přežití v suchých prostředích než koně konvenční kavalérie. Pach velblouda navíc podle Herodota znepokojoval a dezorientoval koně, což z velbloudů udělalo účinnou protikavalerijní zbraň achajmenovských Peršanů v bitvě u Thymbry. Napoleon využíval velbloudy při francouzské invazi do Egypta a Sýrie. Během pozdního 19. a velké části 20. století

byly velbloudí jednotky používány pro policejní a hlídkové práce v britských, francouzských, německých, španělských a italských koloniálních armádách. Potomci takových jednotek stále tvoří součást moderních marockých a egyptských armád a polovojenských indických pohraničních bezpečnostních sil. Velbloudi jsou stále používáni pohraničními bezpečnostními silami pro hlídkování v odlehklých oblastech pouště Thar ležících podél indicko-pákistánské hranice v Rádžasthán.

►
Velbloud Pohraničních bezpečnostních sil (BSF) na přehlídce v maskovacím stejnokroji nese minomet L16 81mm mortar.

LOSÍ KAVALERIE

Sovětská Rudá armáda se pokusila využít losa ve 30. letech 20. století k vojenským účelům. Poblíž Nižního Novgorodu Sověti založili farmu na domestikaci losů za tímto účelem, kde se pokoušeli vycvičit 1 500 losů jako jezdecké zvíře s lafetovaným kulometem Děgtarjov DP-27 na paroží. Avšak celý projekt ztroskotal kvůli silné reakci losů na střelbu.

►
Fotografie z muzea válečné historie Huuhkanmäki, Finsko

BOJOVÝ SOB

Již za druhé světové války zformovala sovětská Rudá armáda na východní frontě specializované soby tažené dopravní praporek. Sobi byli tradičně využíváni po tisíciletí původními obyvateli ruského severu jako pracovní zvířata, v Rudé armádě byli nasazeni v listopadu 1941, kdy v arktických podmínkách selhali koně a muly. Na karelské frontě bylo nasazeno asi 12 000 sobů. V dubnu 2017 byl vytvořen 14. armádní sbor, taktická formace ruského námořnictva, přidělen k plnění úkolů v Arktidě jako součást Severní flotily. Sbor se nachází v Murmanské oblasti, se sídlem ve městě Murmansk. Sbor sestává ze dvou arktických motorizovaných puškových brigád, jejichž personál je cvičen v boji na lyžích, v používání sobů a psích spřežení a ve stavbě iglů. Části sboru, zejména jeho 200. samostatná motostřelecká brigáda a 80. arktická motostřelecká brigáda, se v roce 2022 zúčastnily ruské invaze na Ukrajinu.

Text: Martin Říha, foto: Wikipedie a archiv autora

Vojáci 80. arktické motorové střelecké brigády sboru provádějí cvičení v lednu 2017.
Foto: Lev Fedoseyev

PROTOŽE 80 LET MÍRU NENÍ SAMOZŘEJMOST

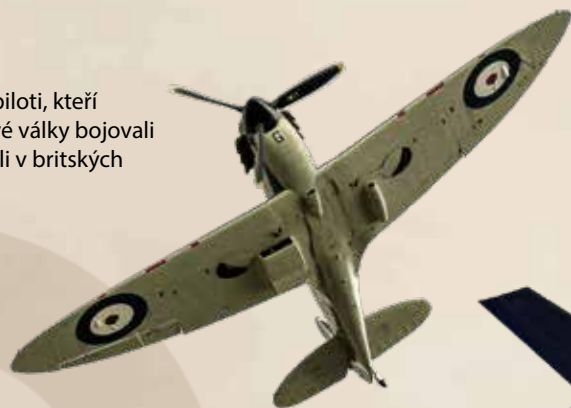
Osmdesát let od konce druhé světové války je důvodem k vděčnosti i zamyšlení. Kampaň „Protože 80“ připomíná nejen hrdinství našich předků, ale i bolestivé dědictví, které nám válka zanechala. Miliony zmařených životů, zničená města a nesmazatelné jizvy na duši národa – to je odkaz, který nás zavazuje.

80 1945–2025
LET

Dnes investujeme do moderní, profesionální armády schopné čelit současným hrozbám. Ne ze snahy válčit, ale právě naopak – z odhodlání zajistit, aby se hrůzy minulosti již nikdy neopakovaly. Silná armáda není symbolem válečných ambicí, ale zárukou míru pro další generace.

Minulost: Naši piloti, kteří během 2. světové války bojovali za svobodu, létali v britských spitfirech.

Doháníme historický dluh a modernizujeme armádu. Protože znovu válku nechceme. Moderní technika a zbraně nám umožní případného nepřítele odstrašit.

Současnost: S F-35 modernizujeme nejen letectvo, ale celou armádu. Pořizujeme 24 strojů F-35, které zůstanou akceschopné dalších 50 let. F-35 je revoluce, která díky stealth technologiím a pokročilým senzorům zvyšuje efektivitu celé armády.

Moderní obrana: nejlepší cesta k trvalému míru

Kampaň „Protože 80“ není jen připomínkou historie. Je mostem mezi minulostí a budoucností, který pomáhá veřejnosti pochopit, že investice do obranyschopnosti země jsou investicí do míru. Propojením historických událostí se současnou realitou ukazujeme, že moderní armáda je klíčovým nástrojem k zajištění bezpečí a svobody, hodnot, za které naši předkové zaplatili nejvyšší cenu. Protože jen připravená země má šanci ubránit to, co je pro nás nejcennější. Protože 80 let stačí k zapomenutí, ale ne k vymazání rizika, že by se historie mohla opakovat.

Kampaň „Protože 80“ uvidíte na sociálních sítích Ministerstva obrany. Tak nás sledujte!

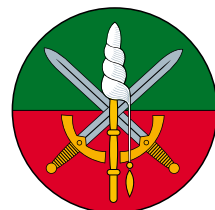
Vojáci za 2. světové války bojovali prakticky bez jakékoli osobní ochrany. Moderní uniformy jsou lehké, prodyšné a přizpůsobené různým prostředím. Neprůstřelné vesty a kvalitní helmy chrání životy našich vojáků, zatímco integrované technologie jim umožňují efektivní komunikaci a orientaci.

TANKY V AKCI

OSTRÉ STŘELBY

V RAKOUSKU

Hřmot pásů, dunění motorů a zápach spálené nafty provázely vojáky 73. tankového praporu, kteří vyrazili ve dnech 3. až 14. března na cvičení do rakouských Alp, kde na moderních střelnicích posouvali své dovednosti na novou úroveň. Hlavní roli v tomto cvičení hrály tanky Leopard 2A4 – výkonné stroje, které nahradily legendární, ale již zastaralé sovětské T-72. Cvičení Tank Shooting I bylo dalším krokem komplexní přípravy osádek tanků, kde každý krok – od nájezdu tanků na železniční vagony až po ostré střelby v horském terénu – prověří schopnosti osádek a techniky.

Přesun na železnici

Než se tankisté dostali na rakouské střelnice, museli zvládnout první zkoušku – bezpečný nájezd na železniční vagony. Tento proces vyžadoval dokonalou koordinaci mezi řidičem a navádějícím vojákem. Stačila nepatrná chyba a stroj vážící přes 50 tun mohl sklouznout mimo železniční vagon. „Každý pohyb musí být přesný, každý povel srozumitelný. Tady není prostor pro zaváhání,“ vysvětloval jeden z velitelů tanku.

Když byly tanky bezpečně upevněny popruhy a zajištěny klíny, konvoj se vydal na cestu. Během několikahodinového přesunu měly osádky čas přemýšlet o tom, co je čeká. Věděly, že brzy otestují nejen své stroje, ale i samy sebe.

Tanky v akci: ostré střelby v rakouských Alpách

Jakmile tanky opustily železniční vagony a přesunuly se na střelnici, začalo skutečné cvičení. Prvním úkolem byla rektifikace zbraní,

což je proces, při kterém se nastřelovaly kanony, aby byla zajištěna maximální přesnost zásahů. Jakmile byla technika připravena, osádky se vrhly do akce.

„Leopardy 2A4 pro nás znamenají obrovský krok vpřed. Díky systémům, které tank používá, můžeme zasahovat cíle na vzdálenost až tři kilometry s vysokou přesností,“ řekl podplukovník Tomáš Suchý, velitel 73. tankového praporu. „Na rakouských střelnicích jsme měli ideální podmínky, abychom tuto techniku prověřili v náročném terénu, a přiblížili se tak co nejvíce scénáři reálného boje.“

Tankisté se střídali mezi ostrými střelbami a výcvikem na simulátorech. Ty jim umožňovaly procvičovat různé scénáře od nočních bojů po zásahy pohyblivých cílů. „Simulátory jsou skvělým nástrojem pro výcvik. Učili jsme se nejen přesně mířit, ale i analyzovat, kam je nejlepší cíl zasáhnout, aby byl efektivně vyřazen,“ vysvětloval kapitán Marek Váňa, který se podílel na koordinaci a přípravě cvičení.

Koordinace osádek: klíč k úspěchu

Samotná přesnost střelby však nestačila. Tank je týmová zbraň a úspěch v boji závisí na dokonalé souhře celé osádky. Řidič musel správně manévrovat, velitel vydával povely, střelec zaměřoval a nabíječ (v české armádě starší

operátor) se staral o rychlé doplňování munice. V kritických momentech rozhodovaly vteřiny. Jakmile byl cíl zahlédnut, osádka musela jednat okamžitě. Velitel identifikoval hrozbu a rozhodl o způsobu útoku. Střelec rychle zamířil, zatímco nabíječ připravoval správný typ munice. Řidič přizpůsobil rychlost a trajektorii tanku tak, aby střelba byla co nejefektivnější. „Tahle koordinace se nedá naučit z učebnic. Musíte si ji zažít na vlastní kůži. A právě proto byl výcvik v Rakousku tak důležitý,“ dodal jeden z tankistů.

Spolupráce s mezinárodními partnery

Cvičení nebylo jen o zlepšování individuálních dovedností, ale také o posílení spolupráce v rámci NATO a ostatních partnerských zemí. Český 73. tankový prapor se na rakouské

střelnici setkal se svými zahraničními protějšky. Společné výcviky a předávání zkušeností s rakouskými jednotkami umožnily sdílení informací a testování nových taktik. „Moderní bojiště je dynamické a vyžaduje rychlou adaptaci. Spolupráce s našimi spojenci nám pomáhá připravit se na různé scénáře, které by mohly nastat v reálném konfliktu,“ zdůraznil podplukovník Suchý.

Budoucnost českého tankového vojska

Nasazení Leopardů 2A4 znamenalo pro české tankisty novou éru. Stroje, které nahradily starší T-72, nabídky nejen vyšší palebnou sílu, ale i moderní ochranu posádky a lepší ovladatelnost. „Museli jsme se s nimi naučit pracovat do posledního detailu. Každé takové

cvičení nás posunulo blíže k tomu, abychom byli schopni plně využít jejich potenciál,“ uvedl jeden z velitelů tankových osádek. Když se tanky po dvou týdnech vrátily zpět do Přáslavic, osádky si přivezly nejen nové zkušenosti, ale i větší jistotu v ovládání své techniky. A právě to je hlavním cílem těchto zahraničních cvičení, být vždy připraven na jakoukoli situaci.

České tankové vojsko se proměňuje a Leopardy 2A4 jsou důkazem, že armáda směřuje k modernizaci a větší bojové efektivitě. A zatímco dunění jejich kanonů doznívá v rakouských horách, vojáci věděli, že další výzvy na ně čekají. Vždyť cesta ke skutečné bojové připravenosti nikdy nekončí.

Text: rtm. Vladimír Slováček (73. tpr), foto: 73. tpr

DO ARMÁDY DÍKY ANGLIČTINĚ

Výuka anglického jazyka přímo u jednotlivých útvarů již někde zdomácněla a stala se běžnou součástí životů místních vojáků a vojaček. Jinde s ní teprve začínají. Lze tedy říci, že je i není novinkou. Tuto službu poskytuje Agentura profesního rozvoje a podpory aktivit v současné době ve 13 posádkách. Naposledy přibyla i ta v Táboře u 42. mechanizovaného praporu, kde tým lektorů doplnila také čerstvá vojačce nadporučice Mgr. Alena Pilná. „Mám vojáky, kteří se chtějí učit, což je důležité. Práce mě baví, protože v armádě mám obrovskou možnost osobního rozvoje,“ říká týmový nováček, který vstupu do zeleného nelituje.

Jak a kdy vás napadlo, že se stanete vojačkou?

Učila jsem v jazykové škole. Šlo o práci poměrně náročnou na čas, spojenou s dojížděním do firem v širokém okolí, tak jsem hledala změnu. Inspirací pro mne byla jedna má současná kolegyně, se kterou se již delší dobu známe a která mi byla oporou v mých začátcích, a stále jí je. Ona sdílela inzerát na svých sociálních sítích, a tak jsem se dozvěděla o výběrovém řízení na pozici lektora anglického jazyka.

Jaké byly vaše začátky?

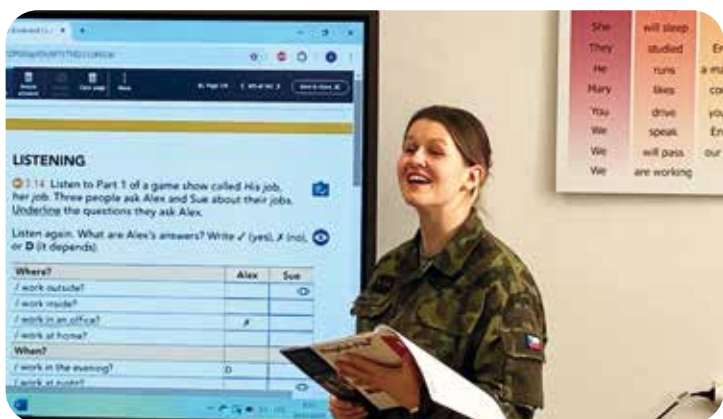
Tak asi podobně jako pro každého začínajícího vojáka. V první řadě jsem musela splňovat veškeré kvalifikační předpoklady a požadavky spojené s výkonem práce lektora a absolvovat dvě kola výběrového řízení. Potud je to asi stejné i v civilním sektoru. Pak již přišly na řadu další kroky

jako například zdravotní a fyzické testy a pak samozřejmě náročný kurz ve Vyškově, který jsem zahájila 4. září 2023. Poté jsem nastoupila rovnou na své nové pracoviště u útvaru zde v Táboře.

A jak se teď zpětně díváte na svou životní změnu? Je to pozitivní ohlédnutí?

Má práce mě opravdu baví. Navíc zde mám obrovskou možnost osobního rozvoje, účasti na konferencích a workshopech. Pomáhám ostatním vojákům v jejich práci. Mám vojáky, kteří se chtějí učit. I já se ráda učím nové věci a postupy a zde není o novinky nouze. Například ve vojenské terminologii je pro mne stále něco nového. Takže ano, na tuto změnu se dívám pozitivně. Hlavně mi přinesla do života stabilitu.

Text i foto: Pavlína Klejšmíd

KDE UŽ VÝUKA PROBÍHÁ

Jazyková výuka v současné době probíhá už na třinácti posádkách, a to ve čtrnácti lokalitách. Anglicky se už učí na Praze 6 i 9, v Hranicích, Strakoncích, Táboře, Bechyni, Pardubicích, Čáslavi, Jincích, Náměšti nad Oslavou, Liberci, Chrudimi, Opavě a Brandýse nad Labem-Staré Boleslavi.

CLV LETOS S NOVÝMI CVIČNÝMI LETOUNY

Centrum leteckého výcviku (CLV) Pardubice je jednou z podřízených součástí státního podniku LOM Praha. Jeho hlavní rolí ve prospěch našich vzdušných sil je zabezpečení základního a pokračovacího výcviku létajícího personálu – především studentů Univerzity obrany a výkonných vojenských letců – a provádění tzv. screeningu pro další rozdělení posluchačů Univerzity obrany k jednotlivým druhům letectva.

Letoun Zlin Z-242 L maďarských vzdušných sil. Stejný typ bude od letošního roku sloužit i u pardubického Centra leteckého výcviku.

Původně pardubická 34. základna školního letectva, a později nástupnické CLV, používá již od poloviny 90. let 20. století ke školení nových pilotů letouny Zlin Z-142C AF. Jde tedy o tři dekády staré stroje, přičemž první z nich byly už kvůli svému opotřebení vyřazeny ze služby a jeden dokonce předán do sbírek Vojenského historického ústavu. Přístrojové vybavení i letové výkony tohoto typu jsou poplatné době jeho vzniku a dnes už neodpovídají nejmodernějším trendům. Například pilot-instruktor a žák mají v kokpitu k dispozici výhradně analogové „budíky“, zatímco v současnosti je standardem v letecké technice použití digitálních multifunkčních displejů, na nichž si uživatelé mohou upravovat palubní desku dle vlastního uvážení a konkrétních potřeb.

Tzv. glass cockpitem disponuje v české armádě zavedený bojový typ JAS-39C/D Gripen, ale hlavně jej budou mít nové cvičné L-39 Skyfox, kterých si LOM Praha, s. p., v listopadu 2022 objednal čtyři kusy (s opcí na další čtveřici), a především perspektivní stroje páté generace F-35A Lightning II. Zlín Z-142C AF je tedy nutné nahradit i proto, aby u začínajících vojenských pilotů proběhl přechod ze základního školního letounu na letoun pro

pokračovací výcvik (a následně i nadzvukový bojový stroj) co možná nejjednodušeji a nejplynuleji. Doporučení k modernizaci stávající flotily školních vrtulových letounů vychází ze schváleného dokumentu velitelství Vzdušných sil AČR nazvaného Optimalizace výcviku v CLV Pardubice. Z následně provedených analýz vyplynulo, že nejvhodnější způsob k naplnění požadavků českého letectva je postupná obměna všech ještě provozovaných letounů Z-142C AF šesti kusy jejich modernizované verze Z-242 L, respektive dvěma Z-143 LSi. Proto byla 28. ledna 2025 mezi LOM a firmou Zlin Aero, a. s., podepsána kupní smlouva na uvedené množství strojů a dále i smlouva o průmyslové spolupráci.

Při výběru nových školních strojů se přihlíželo zejména k pěti hlavním oblastem. První z nich je zachování zásadních letových vlastností pro požadované osvojení základních pilotních dovedností a zároveň umožnění selektivního výběru pilotních žáků pro pokročilé fáze výcviku, především akrobacie. Druhou je co možná největší shoda s původní konstrukcí, tj. s letouny Z-142C AF. Konstrukční podobnost mezi starými a novými letadly přináší značné výhody, např. možnost využití stávajících přípravků pro údržbu a vybavení letounů,

minimální potřebu školení personálu a kontinuitu ve výcviku. Dále je pro podnik LOM Praha klíčové zavedení moderních avionických systémů (hlavně již zmiňovaný glass cockpit) a nových pohonných jednotek, jež zajišťují dlouhodobou udržitelnost letounů a splňují stále přísnější ekologické normy včetně současných emisních a hlukových limitů. Čtvrtou zásadní oblastí je zlepšení možností výcviku, neboť pořizovaný typ Z-143 LSi dovoluje školení vícečlenných posádek a základní pilotáž, zatímco Z-242 L umožňuje akrobacii a výcvik pilotů při neobvyklých polohách, tzv. UPRT (Upset Prevention and Recovery Training). A nakonec poslední – nikoli však nejméně důležitou – oblastí je průmyslová spolupráce mezi LOM Praha a výrobcem, akciovou společností Zlin Aero. Ta by mohla zahrnovat mj. kooperaci na produkci nových letadel, jejich údržbě nebo případné budoucí modernizaci. Momentálně má CLV na své základně v Pardubicích k dispozici ještě pět letuschopných Z-142C AF, jejichž provoz bude postupně utlumován (v druhém pololetí letošního roku mají sloužit ještě tři z nich a během první poloviny roku 2026 dolétá poslední dvojice). Vzhledem k urgentnosti potřeby akvizice nových strojů mají být do šesti měsíců od podpisu

kupní smlouvy dodány jeden Z-242 L a první pár Z-143 LSi. V následujícím půlroce má CLV obdržet další trojici letounů Z-242 L a do druhého pololetí roku 2026 ještě poslední dva. Jednomotorový dvoumístný cvičný letoun Z-242 L je vyráběn českou firmou Zlin Aircraft, a. s. Tento stroj je primárně určen pro základní a akrobatický výcvik pilotů. Ve světě je značně oblíben pro své výborné letové vlastnosti a dobrou manévrovatelnost, přičemž konstrukce odolává přetížení v rozsahu +6 až -3,5 G. Je vyroben z hliníkových slitin, což zajišťuje jeho lehkost a odolnost. Pohání ho pístový motor Textron Lycoming AEIO-360-A1B6 o výkonu 149 kW při 2700 ot/min, jenž roztáčí třílistou kompozitovou vrtuli MTV-9-B-C/C188-18a, což mu umožňuje dosáhnout rychlosti až 236 km/h. Jeho letová vytrvalost se pohybuje

v řádu několika hodin, dolet je přes 1 050 km a dostup okolo 5 000 m. Dvojice hlavních a jeden pár záložních palivových nádrží má celkový objem 230 litrů. Letoun má prázdnou hmotnost 768 kg, maximální vzletovou hmotnost 1 090 kg, délku 6,94 m, výšku 2,95 m a rozpětí křídla 9,34 m. I při maximální vzletové hmotnosti může letadlo vzlétnout z dráhy dlouhé asi 260 metrů.

Z-143 LSi je jednomotorový cvičný letoun s čtyřmístnou kabinou, konstrukčně podobný typu Z-242, i když je (při prázdné hmotnosti 855 kg a maximální vzletové hmotnosti 1 350 kg) o něco větší a těžší. Má délku 7,57 m, výšku 2,91 m a rozpětí křídla 10,13 m. Silnější je tím pádem i pohonná jednotka tvořená motorem Textron Lycoming IO-540-C4D5 o výkonu 175 kW při 2 400 ot/min a třílistou

kompozitovou vrtulí MTV-9-B/195-45. Podle údajů výrobce může stroj Z-143 LSi ve výšce 3 000 metrů a při ekonomické cestovní rychlosti okolo 180 km/h (maximální je 259 km/h) dosáhnout doletu 1 100 kilometrů. Letoun má dvě hlavní 61litrové palivové nádrže a dvě 51litrové záložní nádrže, jež dohromady pojmu 224 litrů. Vyšší vzletová hmotnost než u typu Z-242 L vyžaduje pro start i o něco delší dráhu, a sice téměř třisetmetrovou. Letová obálka umožňuje stroji Z-143 provádět manévry v rozsahu přetížení +4,4 až -1,76 G. Jak Z-242 L, tak i Z-143 LSi budou pro potřeby pardubického CLV vybaveny moderní digitální přístrojovou deskou, založenou na špičkové americké avionice Garmin G500 TXi.

*Text: Dušan Rovenský, foto: LOM Praha, s. p., a MO Maďarska
Připraveno ve spolupráci s redakcí ATM*

Dvojice dnes už zastaralých strojů Z-142C AF, které sloužily k výcviku českých armádních pilotů od poloviny 90. let minulého století.

Maďarské letectvo provozuje též větší typ Z-143 LSi, který bude od letoška rovněž zaveden i v CLV Pardubice.

Při pohledu do kokpitu letounu Z-142C AF (vlevo) je zřejmé, že analogové přístrojové vybavení je poplatné době před 30 lety. Naproti tomu pořízované Z-242 L a Z-143 LSi (napravo) budou disponovat moderní digitální avionikou Garmin G500 TXi.

ANDĚLÉ SE SLUCHÁTKY NIKDY NESPÍ

I přes pobídku vstupují do velkého sálu jen nesměle a je na nich vidět, jak mají obavy promluvit i šeptem, aby někoho nevyrušili či nepůsobili komplikaci. Z tváří přispěvovatelů charitativní hokejové akce Sparta vzdává hold, během níž finančně přispěli do Vojenského fondu solidarity, vyznačuje respekt, ale zároveň i zvědavost. Není divu, vždyť na exkurzi do budovy Řízení letového provozu v Jenči, kde působí i Armáda ČR, se nechodí každý den. „Klidně mluvte, řídicí letového provozu totiž běžně spolu hovoří, a přitom zvládnou komunikovat i s pilotem,“ vybízí průvodce návštěvy nadporučík Tomáš Heimerle, instruktor výcviku vojenského personálu.

Ocitáme se na místě, které nikdy nespí a ani na vteřinu neutichne. Tady za obrazovkami vládnou andělé se sluchátky a dohlíží, aby se nic zlého nestalo. V obřím sále Řízení letového provozu v Jenči u Prahy působí od 1. května 2014 i část vojáků z 26. pluku velení, řízení a průzkumu. Jsou ve spojení s armádními letišti v Čáslavi, Pardubicích, Kbelích či v Náměšti. Vedle sebe tak sedí vojenští i civilní pracovníci. Panuje mezi nimi rivalita? Nadporučík Tomáš Heimerle okamžitě zavrtí hlavou. „Naopak, vzájemně si pomáháme.“

Multitasking je samozřejmostí

Neustále zde svítí modré světlo, které čtyřicet hodin navozuje poledne. „A skutečně modré světlo funguje, člověku se ve středisku nechce ani ve tři ráno spát,“ usměje se na návštěvu vojenský operátor nadrotmistr David Pařha, ustrojený ve vyzehlené uniformované košili s krátkými rukávy. Další zvláštností jsou digitální hodiny na stěně, které ukazují

o hodinu později, než je běžné. „Řídíme se zde koordinovaným světovým časem UTC, který je pro letový provoz klíčový. A v létě jsme oproti běžnému času dokonce o dvě hodiny opoždění,“ objasňuje lektor výcviku.

Hosty Ondřeje Valentu se snoubenkou Barbarou a jejich kamaráda Tomáše Běhouňka, amatérského pilota, fascinuje, jak řídicí letového provozu vše zvládají s klidem. „Neuvěřitelné, řídím firmu o několika zaměstnancích, ale taková klidná souhra ve chvílích stresu u nás nepanuje,“ žasne Ondřej Valenta.

A pohoda není hraná. Na letecké konzoli číslo 3, která spravuje mimo jiné i ostravský region, visí šála fotbalového Baníku Ostrava s velkými písmeny FCB. Řídicí, kteří monitorují u jedničky i okolí Karlových Varů a u dvojky hlídají také okolí Brna, jsou v dobrém rozmaru. „Niméně, kdyby se jim ozval pilot s nějakým problémem, automaticky osádce poradí, dokonce často už vědí, co budou chtít,“ praví nadporučík Heimerle. „To tedy koukám,

Vojenský operátor
nadrotmistr David Pařha

protože až doteď jsem si myslela, že dvě věci najednou zvládají dělat jen ženy,“ směje se Bára. Zkrátka multitasking je samozřejmostí. Ale nenechte se přátelskou atmosférou oklamat. Všichni tady musí být ve střehu a připravení okamžitě zareagovat. „Třeba když mají dělostřelci v Jincích cvičení, musím nad nimi uzavřít vzdušný prostor, aby neupálili kus stroje,“ líčí vojenský pracovník David Pařha. Okem přitom neustále hlídá systém AFTN (anglicky Aeronautical Fixed Telecommunication Network, česky Letecká pevná telekomunikační síť). Nadrotmistr Pařha tak pořád kontroluje, zda mu do těchto systémů nepřistálo nějaké oznámení o aktivaci prostoru.

Vysoké nároky na psychiku

Aby se člověk mohl stát řídicím letového provozu, musí být psychicky odolný a zvyklý pracovat pod stresem. „Neexistuje, že by personál šel na směnu rozhozený, sem se prostě chodí s rozváznou hlavou,“ upozorňuje Heimerle. Překvapením pro návštěvu je zjištění, že civilní řídicí letového provozu nemusejí mít vysokou školu, stačí maturita a dva roky tvrdého výcviku. Stěžejní je ale angličtina, která je v nebesích i na zemi oficiálním jazykem.

A stane se nějaká nepříjemnost i v integrovaném středisku Řízení letového provozu v Jenči? „Vzájemnou koordinací podpořenou důkladnou legislativou, předpisy, a především profesionální prací obou složek se konfliktním situacím snažíme maximálně zabránit,“ tvrdí průvodce. Aby nedocházelo ke zmatku, předem platí přísná pravidla pro nenadálé i plánované situace. „Například: pro letecký výcvik mohou využívat letouny z vojenské základny Čáslav společný prostor se zalétávajícími piloty Aero Vodochody. Přednost využití prostoru je dána vzájemnou písemnou dohodou mezi subjekty,“ vysvětluje Pařha.

Na jednom z displejů mu v rohu v modré kolonce svítí nápis Policie ČR. Návštěvu zajímá, proč? Za vše může vykojení nákladního vlaku v Hustopečích na Přerovsku, kdy po

únorovém incidentu z poškozené železniční cisterny začal unikat benzen, hořlavá a toxická kapalina. „Právě kvůli vyšetřování si Policie ČR od armády vyžádala bezletovou zónu,“ objasňuje vojenský operátor Pařha.

I s mobilem na večeri

Najednou návštěva ožije. Nadporučík Heimerle hosty vyzve, že si mohou sednout ke konzolám a vyzkoušet si pozici řídícího letového provozu. Před sebou na obrazovce mají plno letadel. „To je šílená zodpovědnost, to bych nezvládla,“ říká obdivně Barbora. S větším klidem k obrazovce přistupuje Tomáš Běhounek.

Řízení letového provozu v Jenči

„Krásně bych si je vmanévroval do předepsané letové hladiny,“ nezapře v sobě amatérského pilota ultralightu.

Zničekonic se na stole Davida Pařhy roz-zvučí pevný telefon. Hovor trvá krátce, voják s úsměvem vše vyřídí a žádá kolegu, aby ho na chvíli zastoupil. Je totiž čas večere. A nehrozí, že se mu po ní budou klížit oči? „Ne,

horší je pro mě oběd, po němž bych si klidně zdřímnul. Navíc si dám k večeri jen něco lehkého.“ A v ruce přitom svírá služební mobilní telefon. Nikdy neví, kdy ho piloti budou nutně potřebovat. Vždyť i on je jedním z andělů pro nebesa.

Text: Petr Třešňák, foto: kpt. Leona Hájková a Petr Třešňák

Zleva: Tomáš Běhounek, Bára, npor. Tomáš Heimerle, Ondřej Valenta

21. základna taktického letectva

Čáslav Vás zve na

AIR BASE CHALLENGE

28. – 29. 5. 2025

Kategorie: muži, ženy

Přihlášky: por. Jan Krajclgr

mobl: 732 407 019

krajclgrj@army.cz

na přihlášce uvádějte:

hodnost, celé jméno, datum narození, bydliště, číslo OP, telefonní kontakt, typ a SPZ vozidla, název útvaru

Přijďte poměřit síly v klání kombinující funkční trénink, CrossFit a překážkové závody.

NEBESKÝ POSTRACH PONOREK

Až do nebeských výšin, z nichž během 2. světové války patroloval nad oceánem, aby ve wellingtonu či liberátoru vyhledával nepřátelské ponorky, k němu dolétlo velké zadostiučinění. Pilotu 311. československé bombardovací perutě RAF a plukovníku in memoriam Janu Říhovi totiž za jeho statečnost i prožitá příkoří posmrtně odhalila Městská část Praha 6 ve středu 26. února pamětní desku, a to u příležitosti 107. výročí narození. Leskne se na domě v Zemědělské ulici číslo 14, kde účastník bitvy o Atlantik a držitel Záslužného leteckého kříže (D.F.C.) do své smrti v roce 1999 žil. „Jan Říha měl velké štěstí, že patřil mezi ty, kteří 2. světovou válku přežili, byť jako pilot bombardéru k tomu měl menší než padesátiprocentní pravděpodobnost,“ řekl na pietě plukovník Michal Burian, zástupce ředitele VHÚ Praha a ředitel odboru muzeí.

Osádka Wellingtonu, Jan Říha 2 zleva

Jan Říha

Jakmile vystoupal do vzduchu, ocitl se s kolegy v ohrožení života. Souboje se smrtí pilot Jan Říha sváděl téměř denně. „Za to, že jsme nebyli sestřeleni, mohu děkovat třem věcem: především pozornosti zadního střelce, přestože se díval do slunce, dále pak vypouklému pilotnímu oknu po mé levé straně, takže vykloněním hlavy jsem byl schopen vidět kormidla svého wellingtonu, a konečně mé rychlé reakci,“ vzpomínal Říha po letech v knize Na nebi hrdého Albionu, jejímž autorem je Jiří Rajlich, historik Vojenského historického ústavu a expert na československé letce RAF.

Palby se nezalekl

Tragicky mohl skončit jeho let 28. dubna 1943. Nad Biskajským zálivem jej asi 300 kilometrů severně od španělské La Coruni zaskočily tři německé dálkové stíhací letouny Ju 88 od V.(Z)/KG 40. Naštěstí osádka spatřila

nepřátele jako první. Zatímco Říha se strojem prudce a dovedně manévroval, střelci ze zbraní zažehnali útok. Wellington utřel poškození na dvou místech – na směrovém kormidle a na základně zadní střelecké věže. Nikdo však nebyl zraněn.

Říhova velká chvíle přišla v noci z 23. na 24. března 1945, kdy napadl nepřátelskou ponorku. Útok provedl v rámci ofenzivní operace Chilli II nad Baltem v okolí ostrova Bornholm, kde se nacházel výcvikový prostor pro německé „ponorkáře“. Za tento zdařilý atak i za předehlé akce si vysloužil prestižní Záslužný letecký kříž (D.F.C.). V citaci k němu se mimo jiné pravilo: „Před dokončením útoku ponorka zahájila palbu z kulometů a pouze díky chladné odhodlanosti a smélosti Pilot Officer Říhy byl útok úspěšný. Říha byl vždy skvělým příkladem.“ Britský D.F.C. (Distinguished Flying Cross) představoval nejvyšší ocenění pro

důstojníky RAF a z československých letců jej obdrželo jen něco málo přes pět desítek statečných mužů.

Vedle nepřátelských strojů představovala pro piloty a jejich kolegy nebezpečí také monotónnost a stereotyp, které velmi dlouhé protiponorkové hlídky nad nekonečnými prostranami Atlantiku provázely. V ostražitosti však nešlo polevit, byť hlídkový let trval i deset hodin. „Kdo nezkusil, jen stěží si uvědomí, co znamená létat dlouhé hodiny nad nezměrnými lány vod a nepotkat nikoho ani na moři, ani ve vzduchu. Všechny tyto lety nebyly stejně vysilující, ale skoro všechny byly stejně nudné a monotónní,“ zaznamenal Jiří Rajlich vojákovy vyprávění v knize.

Násilím si držel víčka

Jakékoli rozptýlení si pilot s kamarády vyčutnávali. „Po mnoha hodinách pozorování

nekonečného moře jsme byli vděční každé velrybě, utržené bóji nebo rybářskému šku-neru, že nám umožnil odpočinout si na chvíli tím, že jsme mohli alespoň krátkou dobu pozorovat něco jiného než šedé, nekonečné moře.“ Pokud se nic nedělo, hrozilo, že nuda osádku uspí. „Několikrát jsem byl stálým pozorováním palubních přístrojů tak vysílen, že jsem si musel násilím držet víčka a v okamžiku vystřídání jsem usínal v nejnepohodlnější poloze na pilotním sedadle. Teplo v pilotní kabině, vydýchaný vzduch a kouř přímo uspávaly. To byly nejhorší a nejnebezpečnější okamžiky. Nepomáhala ani černá káva, ani cigareta za cigaretou.“

Zpočátku nebylo ani jednoduché si zvyknout na masu vody pod sebou. „Chlapci, kteří byli zvyklí dívat se na Jevanské rybníky jako na pořádný kus vody, octli se najednou nad Biskajským zálivem,“ vyprávěl pamětník Říha, mimo jiné nositel tří Československých válečných křížů.

Absolvoval 84 operačních letů, a to především v rámci protiponorkových hlídek, na svém kontě měl 800 nalétaných hodin nad nepřátelským územím i nad oceánem. Po 2. světové válce nastoupil k Československým státním aeroliniím, ale stejně jako celá řada dalších letců i vojáků pozemního vojska ze západu byl následně ze zaměstnání vyhozen a perzekvován. „Měl ale štěstí, že se 1. dubna 1965 dočkal jako část některých kolegů rehabilitace. A mohl se vrátit k československým aeroliniím,“ podotkl plukovník Michal Burian.

Děda by měl radost...

Jan Říha patří nejen mezi legendy 311. československé bombardovací perutě RAF, ale stal se také uznávaným pilotem Československých státních aerolinií. Dožil se 81 let. „Myslím si, že dědeček by z odhalení pamětní desky měl velkou radost. Po celý život byl totiž ctižádostivým člověkem a v mých očích velkým hrdinou. Za minulého režimu se mu viditelného uznání nedostalo. Během komunistické totality byl pronásledován a perzekvován. Děda byl vždy laskavý a hodný,“ řekl Jan Douda, Říhův vnuk. Nyní budou mít hrdinu na očích nejen jeho příbuzní, ale všichni kolemjdoucí. A nebeský postrach ponorek se tiše a skromně raduje...

Text: Petr Třešňák, foto: Jiří Vašek, Petr Třešňák, archiv Jindřicha Rajlichy a sbírky VHÚ

Zleva Jan Lacina, Jakub Stárek, letcův vnuk Jan Douda a plk. Michal Burian

POSTAVIL SE ZLU A BEZPRÁVÍ

Plukovník Michal Burian, zástupce ředitele VHÚ Praha a ředitel odboru muzeí, se domnívá, že je velmi důležité připomínat si příběhy hrdinů, kteří se za 2. světové války nebáli postavit zlu a bezpráví. Proto velmi ocenil odhalení pamětní desky pilotu Janu Říhovi, o níž se zasloužila Městská část Praha 6 v čele se starostou Jakubem Stárkem. „Stejně tak, jak nás postupně opouštějí veteráni z 2. světové války, mizí v nenávratnu i celá řada jejich příběhů. Proto bych chtěl velice poděkovat jménem resortu Ministerstva obrany Městské části Praha 6, protože opravdu dlouhodobě a velmi cílevědomě pečuje o uchovávání odkazu významných osobností, které bojovaly za naši demokracii a samostatnost během 2. světové války.“ Deska plukovníka in memoriam Jana Říhy je toho důkazem.

PODÍL RUMUNSKÉ KRÁLOVSKÉ ARMÁDY NA OSVOBOZENÍ ČESKOSLOVENSKA

**ČTVRT MILIONU VOJÁKŮ ZASÁHLO DO BOJŮ NA ÚZEMÍ
BÝVALÉHO SPOLEČNÉHO STÁTU, HRANICE PŘEKROČILI V PROSINCI 1944**

Rumunská královská armáda, která se na konci 2. světové války podílela v počtu čtvrt milionu vojáků na osvobození naší vlasti, byla předválečným spojencem československé branné moci v rámci Malé dohody. Z Československa Rumunsko dováželo zbraně, zejména lehké kulomety ZB 30 ráže 7,92 mm, které začalo vyrábět i licenčně, těžké kulomety vz. 35 a 37, houfnice vz. 30 a vz. 34 ráže 10 cm, houfnice K 2 ráže 15 cm, tančíky R-1 a lehké tanky R-2. Na Rumunsko velmi těžce dopadlo vítězství Německa na mnichovské konferenci v roce 1938 a zejména německo-sovětské spojení ze srpna 1939.

Rumunský král Michal I.

V důsledku těchto událostí přišla země v roce 1940 druhou vídeňskou arbitráží o Sedmihradsko, anektované Maďarskem, smlouvou z Craiovy o jižní Dobružu, anektovanou Bulharskem a přímou vojenskou akcí Rudé armády o Besarábii a Severní Bukovinu, jež anektoval Sovětský svaz. Rumunský diktátor Ion Victor Antonescu se proto v roce 1941 připojil k německému tažení do SSSR. Sliboval si od toho posílení svých pozic u Hitlera vůči Maďarsku a možnost znovu dobýt území anektované Sovětským svazem. Rumunsko se nevzdávalo ani snahy připojit zpět od Maďarska území Transylvánie. Z těchto důvodů Rumunsko postavilo do války na straně Osy v Evropě po Německu a Itálii třetí největší vojenský kontingent.

Po převratu na straně Spojenců

Po porážce německých, rumunských, maďarských a italských vojsk u Stalingradu na počátku roku 1943 a zejména po vstupu Rudé armády na rumunské území na jaře 1944 začal rumunský král Michal I. hledat způsob, jak převést zemi na stranu protihitlerovské koalice. Počátkem června 1944 vytvořil spolu s demokratickými stranami a rumunskými komunisty Národně demokratický blok a tajně připravoval přechod Rumunska na stranu Spojenců. Koordinace postupu s Rudou armádou se pro sovětský nezáměr dosáhnout nepodařilo. Rudá armáda plánovala na 20. srpna 1944 na jižním křídle východní fronty Jasko-kišinevskou operaci, která měla za cíl porazit rumunské a německé armády na východě Rumunska. Součástí operace měl být 28. srpna pomocný útok přes Karpaty v prostoru styku hranic Slovenska a Podkarpatské Rusi. Poté co 20. srpna Jasko-kišinevská operace Rudé armády začala, provedl rumunský král

23. srpna státní převrat a sesadil diktátora Antonescu. Nařídil rumunské armádě bojovat proti Němcům a osvobodit od Maďarů území Transylvánie. Rudá armáda tak začala bez odporu obsazovat území Rumunska, hladce překonala hřeben Karpat a vstoupila do Maďarska. V této situaci se pomocný úder přes Karpaty stal zbytečný a 26. srpna byl odvolán. Na podzim 1944 Rumunsko poslalo na frontu 1. a 4. armádu, které spolu s Rudou armádou postupovaly přes Sedmihradsko a Maďarsko. Byly zařazeny do 2. ukrajinského frontu a „spárovány“ se dvěma sovětskými armádami: rumunská 1. armáda se sovětskou 53. armádou a rumunská 4. armáda se sovětskou 40. armádou. Na straně Rudé armády byly též nasazeny dvě rumunské divize „Tudor Vladimirescu“ a „Horea, Cloșca și Crișan“, vytvořené z rumunských zajatců v Sovětském svazu v roce 1943.

Rumunská armáda na Slovensku

Československé hranice překročili rumunští vojáci 4. armády 18. prosince 1944 na jižním Slovensku na košickém směru u obce Buzica. Armáda poté postupovala přes Rožňavu k Breznu nad Hronom, které dosáhla na konci ledna. Vojáci rumunské 1. armády vstoupili na československé území 26. prosince u Lučence a do konce ledna postoupili k obci Oremov Laz. Obě armády podporoval také rumunský královský letecký sbor. Fronta se poté do konce února 1945 stabilizovala. V prostoru mezi Lučencem a Levicemi byla od 1. ledna do 20. března 1945 nasazena také samostatná rumunská 1. dobrovolnická divize „Tudor Vladimirescu“. Sovětský 2. ukrajinský front začal opět útočit 25. února 1945. Rumunská 1. armáda postupovala přes pohoří Javorie a na počátku března dosáhla řeky Hron u Jalné. Rumunská 4. armáda osvobodila spolu se sovětskými jednotkami 25. března Banskou Bystricu.

Sovětský 2. ukrajinský front zahájil 25. března 1945 bratislavsko-brněnskou operaci. Sovětská 53. a 7. gardová armáda překročily Hron a vytvořily souvislé předmostí. Další den byla z předmostí od Levice nasazena do útoku 1. gardová jezdecko-mechanizovaná skupina. Do 28. března sovětská vojska ovládla území široké asi 135 kilometrů do hloubky 40 kilometrů. Postup pozemních sil podpořila 28. března Dunajská válečná říční flotila vysazením 83. brigády námořní pěchoty 20 kilometrů východně od Komárna do týlu nepřítele. Koncem března dosáhla útočící vojska řeky Nitry. Jejich postup urychlil 23. střelecký sbor, který 29. března přešel Dunaj a pomáhal při vyčištění území Žitného ostrova. Přímý útok na Bratislavu vedlo levé křídlo 7. gardové armády. Její pravé křídlo postupovalo severně k řece Moravě. Obchvatem z jihovýchodu a severovýchodu bylo město do večera 4. dubna 1945 osvobozeno.

Rumunská 1. armáda kryla v této operaci pravý bok sovětské 53. armády a 4. dubna dosáhla řeky Nitry. Dále na severovýchod postupovala sovětská 40. armáda a rumunská 4. armáda od Hronu. Obě rumunské armády postupovaly východním Slovenskem k Váhu.

Rumunští vojáci odvádějí zajaté Němce po převratu v Bukurešti 23. srpna 1944.

Rumunští vojáci v bojích na Moravě

Svobodu přinesli i do Uherského Ostrohu

Na Moravu vstoupily rumunské jednotky na konci dubna 1945 v okolí Veselí na Moravě a 26. dubna dobyly Uherský Ostroh. Jednalo se o rumunskou 1. armádu, která tvořila pravý bok postupu sovětské 6. gardové tankové

a 53. armády při pokusu Rudé armády uzavřít německou 1. tankovou armádu v obklíčení na východní Moravě postupem 2. ukrajinského frontu od Brna a 4. ukrajinského frontu od Opavy. Rumunská 1. armáda postupovala po východním břehu řeky Moravy na Kroměříž, kterou dobyla 4. května, a na Kojetín, který

dobyla 6. května. Sovětský pokus o obklíčení 1. tankové armády se však nezdařil a ohrožený prostor stačili Němci vyklidit. Díky německému ústupu z Beskyd se na naše území dostala i rumunská 4. armáda, která doposud spolu se sovětskou 40. armádou uzavírala předpokládaný kotel z jihu a jihovýchodu. Napravo sousedila s 18. armádou 4. ukrajinského frontu (a s jejím 1. čs. armádním sborem), která plnila stejnou funkci z východu a severovýchodu. Rumunská 4. armáda postupovala víceméně bez boje do Němci vyklizovaných obcí. Na tuhý odpor narazila až v prostoru Holešova, který dobyla 6. května, a Kroměříže, kde navázala boční dotyk s rumunskou 1. armádou.

I po kapitulaci pronásledovali nepřítele

Před plánovanou pražskou operací se rumunská 1. armáda přesunula na západní břeh řeky Svitavy. Zaútočit měla 9. května a obsadit čáru Předklášteří – Deblín – Maršov. Přes

oznámenou německou kapitulaci rozkaz provedla. K bojům došlo u Kuřimi, poté Rumuni pronásledovali ustupující německé jednotky. Rumunská 4. armáda také od 9. května pronásledovala ustupujícího nepřítele, se kterým svedla několik šarvátek, např. u Plumlova. Pronásledování pokračovalo i v noci na 10. května a vyčišťování prostoru do 12. května 1945. Kromě 1. a 4. armády a divize „Tudor Vladimirescu“ se v bojích na československém území podílel také samostatně nasazený rumunský 2. tankový pluk. Počtem 66 tanků, se kterými vstupoval do bojů na Slovensku a ve Vídni, odpovídal sovětské tankové brigádě. Ve výzbroji měl lehké tanky R-2, Renault R-35 a Pz. Kpfw. 38(t), střední tanky Pz. Kpfw. IV a samohybná děla TACAM a StuG III. Jeho tankisté se podíleli na osvobození Galanty, Bratislavy a Devínské Nové Vsi. Po dobytí Vídně byly jeho zbylé tanky sloučeny v rotu a podřízeny sovětské 27. tankové brigádě. V jejím rámci se od 30. dubna rumunští tankisté účastnili bojů

na Dyji, na předmostí Pasohlávky – Ivaň. Dne 8. května dosáhli Znojma a poté pokračovali na Telč a Tábor.

Rumunský královský letecký sbor operoval v letech 1944 a 1945 v rámci sovětské 5. letecké armády. Ve výzbroji měl 240 bojových letadel, zejména stíhací IAR 80 a Bf 109, bitevní Henschel Hs 129 a Junkers Ju 87 a bombardovací Heinkel He 111, Junkers Ju 88 a Savoia JRS 79B. Operoval ze základen Debrecín, Miskolc, Filakovo, Tri Duby, Zvolen, Piešťany, Trenčín a Brno-Medlanky. Letectvo podporovalo rumunské a sovětské jednotky v dotyku s nepřítelem a bombardovalo také cíle v jeho týlu, například města Otrokovice, Kunovice či Uherský Brod. Na území Československa provedly rumunské letecké síly 4 981 bojových letů, svrhly 1 360 tun pum. Samy utrpěly až 60% ztráty na letadlech.

V bojích padlo téměř 30 tisíc vojáků

Obě rumunské armády se po 12. květnu soustředily na Českomoravské vysočině: jižně od Havlíčkova Brodu 1. armáda a 4. armáda severovýchodně od Nového Města na Moravě. V průběhu června pak rumunské jednotky odpochoďovaly zpět do vlasti. Celkem bylo do bojů na území Československa nasazeno více než čtvrt milionu rumunských vojáků. Z nich padlo, stalo se nezvěstnými či bylo raněno 66 495 mužů. Na Slovensku je pohřbeno 10 435 vojáků rumunské armády. Na území České republiky eviduje Ministerstvo obrany 1 417 válečných hrobů, ve kterých je k věčnému odpočinku uloženo 17 603 rumunských vojáků. O život tak na území Československa přišlo přes 28 tisíc Rumunů.

Text: Tomáš Jakl, foto: VÚA-VHA, VHÚ Praha

Rumunské dělostřelectvo v Otaslavicích na Prostějovsku

Přehlídka rumunské armády v Humpolci po skončení války

ORGANIZACE RUMUNSKÝCH ARMÁD V ČSR

1. armáda

přímo podřízeno (1. gardová divize)

4. sbor (10., 19. pěší divize, 3. horská divize)

7. sbor (2. pěší divize, 9. jezdecká, 2. horská divize)

4. armáda

přímo podřízeno (6. pěší divize)

2. sbor (8., 9., 11. pěší, 8. jezdecká divize)

6. sbor (3., 18., 21. pěší, 1. jezdecká divize)

BRONZOVÉ ČTVRTKAŘKY

**NIKOLETA JÍCHOVÁ A TEREZA PETRŽILKOVÁ
SLAVILY NA HME ÚSPĚCH VE ŠTAFETĚ**

ČTVRTKAŘKY JÍCHOVÁ S PETRŽILKOVOU MAJÍ BRONZ Z HALOVÉHO ME VE ŠTAFETĚ

Z pětice atletů ASC Dukla se z nizozemského Apeldoornu z halového evropského šampionátu vrátili nejspokojenější Nikoleta Jíchová a Tereza Petržílková, které svými výkony výrazně přispěly k zisku bronzové medaile ve štafetě na 4×400 metrů.

Spolu s Petržílkovou a Jíchovou běžely ještě Lada Vondrová a Lurdes Gloria Manuel a kromě získané medaile vytvořily i nový český rekord časem 3:25,31. Jíchová již předtím v úvodní den ME startovala na individuální čtvrtce. Po rozběhu se radovala, po parádním zrychlení v závěru doběhla druhá v osobním halovém rekordu 51,92. Ale... Po pár minutách smutnila. U jejího jména se objevila písmena DQ značící diskvalifikaci. Opakované záběry šlápnutí na čáru potvrdily, protest byl zbytečný. „Po diskvalifikaci v individuálním závodu byla štafeta pro mě velká radost, jsem moc ráda, že jsem si spravila chuť. Všechny jsme dělaly maximum, aby to dopadlo dobře,“ řekla Nikoleta Jíchová a Tereza Petržílková přidala: „Snažila jsem se předávat pro Lu v co nejlepším kontaktu, a pak jí už jen moc držela palce. Jsem moc spokojená.“

Série šestých míst

Šestý skončil dálkař Radek Juška. V kvalifikaci přistál na 791 cm, za limitem zaostal o pouhých devět centimetrů, ale i to bezpečně stačilo na postup. Ve finále dolétl na 797 centimetrů hned v první sérii a vylepšil si tím sezonní maximum. Dále se již ale neposunul, za medailovými pozicemi zaostal o 15 centimetrů. „Šesté místo se sice počítá, ale pořad to nebylo ono,“ říká.

Sérii šestých příček rozšířil vícebojař Vilím Stráský. Nejprve zaběhl šedesátku za 6,83, čímž si o čtyři setiny vylepšil osobní rekord. V dále se mu nejvíce povedl první pokus, kterým skočil 726 cm, a za svým halovým maximem zaostal o jediný centimetr. Výkon na úrovni svého sezonního maxima předvedl i v kouli. Ve výšce se mu povedlo zdolat 195 centimetrů a na sedmém místě měl na svém kontě 3333 bodů. Na šampionát svoji

Úspěšné čtvrtkařky Nikoletu Jíchovou a Terezu Petržílkovou vítalo po přeletu z HME také vedení Dukly, ředitel plk. Pavel Benc, jeho zástupce pplk. Radek Jančík a šéftrenér ASO atletiky Štěpán Janáček.

formu vyladil výborně. Svěřenec trenéra Romana Šebrleho byl ve druhém dni na šedesátce překážek druhý nejrychlejší, v tyči se přenesl přes 490 cm. S tímto výkonem mohl být spokojený, vyrovnal tím své letošní maximum. Před závěrečným během na 1 000 metrů ztrácel na šestého Estonce Rasmuse Rooslehta 36 bodů. Na kilometru si počínal skvěle, neustále se držel na třetím až čtvrtém místě a o více než tři vteřiny překonal časem 2:33,95 svůj letošní osobák. Za to získal 942 bodů, posunul se na šesté místo a byl z toho i výborný osobní rekord 6 192 bodů.

„Běželo se mi dobře, soupeři to skvěle odtáhli. Se svým výkonem jsem spokojený, ale když člověk dá 6 192 bodů a je z toho až šesté místo, tak je z toho trochu zklamaný. Dal jsem jen dva osobáky a takový výkon jsem ani nečekal,“ říká po skončení náročné soutěže Stráský.

Šestá skončila ještě Tereza Petržílková ve smíšené štafetě na 4×400 metrů, když běžela spolu s Michalem Desenským, Marcelou Pírkovou a Milanem Ščibráním.

Ve stejné disciplíně mužů se představil i překážkář Vít Müller a spolu se svými partnery skončil rovněž šestý.

Šampionát ve výsledcích

Muži: Sedmiboj: 1. Skotheim (Nor.) 6558 – evropský rekord (60 m: 6,93; dálka: 795; koule: 14,39; výška: 219; 60 m př.: 8,04; tyč: 510; 1 000 m: 2:32,72), 2. Ehammer (Švýc.) 6506, 3. Steinforth (Něm.) 6388...**6. Stráský** (ČR) 6162 (6,83; 726; 14,44; 195; 7,90; 490; 2:33,95). **Dálka:** 1. Sarabojukov (Bulh.) 813, 2. Furlani (It.) 812, 3. Lescay (Šp.) 812...**6. Juška** (ČR) 797. **4×400 m:** 1. Nizozemsko (Omalla, Smidt, Ikkink, Van Diepen) 3:04,95, 2. Španělsko (Fernández, Guijarro, Husillos, Ert) 3:05,18, 3. Belgie (Watrín, Iguacel, Mabilie, Sacoor) 3:05,18...**6. Česko** (Desenský, Müller, Mutinský, Ščibrání) 3:08,28.

Ženy: 4×400 m: 1. Nizozemsko (Klaverová, Frankeová, Peetersová, Bolová) 3:24,34, 2. Británie (Nielsenová, Kellyová, Newnhamová, Anningová) 3:24,89, **3. Česko** (Vondrová, Jíchová, Petržílková, Manuel) 3:25,31 – český rekord.

Smíšená štafeta 4×400 m: 1. Nizozemsko (Schmidt, Saalbergová, Van Diepen, Bolová) 3:15,63, 2. Belgie (Watrín, Vervaeová, Iguacel, Ponetteová) 3:16,19, 3. Británie (Chalmers, Newnhamová, Faulds, Nielsenová) 3:16,49...

6. Česko (Desenský, Pírková, Ščibrání, Petržílková) 3:19,17.

PETRŽILKOVÁ: MEDAILE JE PRO MĚ BOMBASTICKÝ ÚSPĚCH

Jedenatřicetiletá Tereza Petržílková byla nejstarší z českého bronzového kvarteta na halovém evropském šampionátu ve štafetě na 4×400 metrů. I proto si zisk medaile náležitě

užívala a zářila radostí. Opojně pocíty si přivezla i domů do Prahy, ale již myslí i na letní sezonu. Na hrudi se jí po přeletu do Prahy leskla bronzová medaile, byť to chvíli vypadalo i na

jiný kov, když Nizozemky byly diskvalifikované za neúmyslné bránění Britkám po předávce. Ale protest vše zvrátil. „Byl to asi ten nejlepší možný scénář, který jsem si představovala.

Doufala jsem, že papírově máme na to pokořit národní rekord, to pro nás byla taková první meta. A když by se podařila nějaká medaile, tak by to bylo bombastické, a to se povedlo. Jsem fakt nadšená," říkala.

Nebyla jste zklamaná, že individuální závod se vás netýká?

Věděla jsem, že se holky soustředí na svůj individuální start, takže jsem je nechala být a štafetu neřešila. Začaly jsme na ni myslet až v sobotu, kdy jsme už věděly, kdo jaký úsek půjde.

Věřila jste v zisk medaile?

Věděla jsem, že papírově předpoklady na medaili máme. Strašně moc jsem si přála, aby nám to vyšlo. Ale říkaly jsme si: Je to poprvé, co jsme se takhle sešly, tak uvidíme, jak to půjde. A ono to vyšlo, jsem strašně šťastná.

Jak hodnotíte svůj osobní výkon?

Ten split nebyl úplně moc rychlý, ale byl to taktický běh, takže jsem se úplně nešťavila, ale zařadila se do vláčku a čekala, až budu moci zaútočit. I to mělo vliv a poslední stovku jsem měla příležitost krásně předběhnout a zatáhnout před tou Francouzskou. Výkonu to pomohlo, vybudovalo to lepší pozici, aby Lu mohla atakovat třetí příčku. To si myslím bylo podstatné.

Halová sezona skončila, nyní vás čeká letní...

*Nikola Jíchová (vlevo)
a Tereza Petržílková
s bronzovými medailemi*

Spadne mi kámen ze srdce, protože mám za sebou půlrok plný změn. Stěhovala jsem se, změna trenéra, změna prostředí, bylo to pro mě hodně náročné i po psychické stránce. Bylo to těžké i tím, že jsem se musela smířit se čtvrtou příčkou na individuální scéně. Poprvé jsem se dostala do situace, kdy jsem byla žebříčkově na Evropu, ale nemohla jsem běžet, takže ta štafeta vlastně vykouzlila úsměv a jsem ráda, že mi to vynahradilo ten smutek. Nyní si chci odpočinout, dám si pár dní volno, zpracuji všechny emoce a začnu pořádně trénovat na venek. Hlavní vrchol pro mě bude MS v Tokiu. Takže se soustředím na to, abych se tam dostala a předvedla co nejlepší výkon.

Odpadne jedna soupeřka – Nikola Jíchová dá přednost překážkám. Bude to jednodušší?

Nikdy nevíte. Může se vyloupnout někdo mladý, musím se soustředit sama na sebe, věřit si a závodit co nejlépe a snažit se atakovat strašně těžký limit. V tuto chvíli nevím, zda na to budu mít. Koukám na to reálně, minimálně budu bojovat o místo přes žebříček. Uvidíme, jak to dopadne.

Každý rok se výkonnostně posouváte, jaký máte časový cíl pro letošek?

Posouvám, ale myslím, že nyní po těch zásezech do tréninku může chvilku trvat, než si to sedne. Projevilo se to i v hale. Těch závodů jsem měla hodně málo, takže jsem se nestihla pořádně rozzávodit a nedostala ani příležitost ukázat to, co jsme natrénovali. Chci se přiblížit ke svému osobnímu rekordu a hranici 51 vteřin.

JÍCHOVÁ SE JIŽ TĚŠÍ NA PŘEKÁŽKY, LIMIT PRO MS CHCE SPLNIT CO NEJDŘÍVE

Ze smutku z diskvalifikace z individuálního závodu na evropském halovém šampionátu v nizozemském Apeldoornu až k zisku bronzové medaile ve štafetovém závodu na 4×400 metrů. Tak lze nejvýstižněji popsat účinkování Nikolety Jíchové na jednom z vrcholů sezony. Ale nyní již myslí na své oblíbené překážky.

„Poprvé jsem takhle v hale pobíhala s vlajkou, bylo to skvělé, moc jsem si to užila," líčila nadšeně čtyřicetiletá závodnice ASC Dukla, která se soustředí především na čtvrtku s překážkami. „S holkami byla sranda. Myslím si, že jsme měly fakt skvělou energii, což se prostě ukázalo.“

Spravila si tak dojem po individuálním závodě, kdy sice nejprve slavila postup i nové osobní maximum, záhy se však dozvěděla, že se kvůli vyšlápnutí z dráhy do semifinále nakonec nepodívá. „Mám velkou radost, že konečně přišel nějaký výsledek," dojímal se. „Z individuálního závodu jsem se radovala, ale nic z toho nebylo. Jsem ráda, že budeme mít něco doopravdy hmatatelného, a moc za to holkám děkuju.“

Diskvalifikace vás asi hodně zasáhla...

Určitě jsem ji obřečela, ale krátce. Pár hodin po závodě jsem to uzavřela a druhý den jsem se soustředila na rozcvičení, vlastně s tím, že do dalšího závodu půjdu s čistou hlavou. Nemělo cenu to dál řešit.

Byla jste si vědoma porušení pravidel?

Ne, ne. Vůbec jsem to nevěděla.

Nastal pro vás konec halové sezony?

Ano. Jelikož ta letní byla dlouhá, tak bych se chtěla kvalitně připravit. Potřebuji čas na soustředění a ten svět v hale, který bude zanedlouho v Číně, se nám tam již prostě nehodil.

Jaký je tedy váš další program?

Nyní si dám týden volno, pak pojedou na týden do Itálie na hory. Budu běžkovat, nabíhat kilometrů do kopce v nadmořské výšce a pak bych měla letět na měsíc na soustředění do Jihoafrické republiky.

Příprava bude jistě směřovat k záříjovému mistrovství světa, že?

Nejdříve plánuji ME družstev v Madridu. Potom přijdou na řadu mítinky, snad

i Diamantová liga. Hlavním cílem pak bude světový šampionát v Tokiu.

A s jakými vyhlídkami?

Doufám, že se tam dostanu a uspěju. Limit sice mám, ale nezaběhla jsem jej v tom správném období, takže doufám, že ho zaběhnu, případně se kvalifikuju ze světového žebříčku. Limit je 56,65, já běžela 54,59. Splnit bych ho chtěla co nejdříve. Uvidíme, jak se připravím, ale nemyslím si, že bych na to neměla. Věřím si. Budu ráda, když se takový závod povede brzo. Pak budu moci závodit s čistou hlavou.

Hladká čtvrtka pro vás nyní skončila?

Asi bych si tam nějakou dala, ale v rámci tréninku. Mohl by to být dobrý závod, který by ukázal rychlostní formu. Překážky jsou prostě moje, již se na ně těším.

Text: Jaroslav Cícha, foto: CPA

VOJENSKÉ LESY A STATKY ČR, s.p.

MS V KLASICKÉM LYŽOVÁNÍ:

BĚŽEC NOVÁK V TRONDHEIMU ZÁŘIL. ŠLO O VELKÉ ZADOSTIUČINĚNÍ, ŘÍKÁ

Toužil být ještě lepší než před dvěma lety v Planici. Běžec na lyžích Michal Novák svou misi na mistrovství světa v klasickém lyžování v Trondheimu bezezbytku naplnil. Největším hvězdám byl vždy rovnocenným soupeřem, a to jako jeden z mála absolvoval všech šest disciplín. Nejlépe si vedl ve sprintu (5.), týmovém sprintu (7.), na klasické desítce (8.) a volné padesátce s hromadným startem (11.).

„Sice jsem nepřekonal 4. místo z předchozího šampionátu, ale přidal jsem další pěkné výsledky a předváděl výborné výkony. Hodnotím to velmi pozitivně, obzvláště po všech trablech, které mě během léta a podzimu provázely. Šlo o velké zadostiučinění, jsem za to šťastný,“ poznamenal s upřímností osmdesátiletý rodák z Karlových Varů.

Čeho si nejvíce ceníte?

Že jsem odjel všechny závody, a hlavně ve vysoké kvalitě. Možná jsem byl společně s Norem Klaebem jediný, kdo tuhle náročnou porci absolvoval.

Johannes Klaebo vybojoval šest zlatých, čímž překonal rekord v zisku nejceněnějších kovů na jediném šampionátu. Jak se na to koukalo z pozice soupeře?

Je neskutečné, co dokázal. Byly tam samozřejmě disciplíny, u nichž se dalo předpokládat, že vyhraje. Ale u některých to zase tak jasné nebylo. Třeba intervalová klasická desítka či závěrečná padesátka. Já sám jsem ten den v balíku cítil, že toho mám už plné kecky. Johannes navíc na této distanci není úplně silný, ale nějakým způsobem to vždycky „uvisel“ a finiš si už pohlídal. Kdyby se jednalo o intervalovou padesátku, tak si troufám říci, že by z toho zlato nebylo. Tak jako tak se postaral o historický počín.

Před MS jste vynechal dvě zastávky Světového poháru a vsadil na tvrdou přípravu. Na náročných a dlouhých stoupáních na okruzích v Trondheimu jste dlouhý trénink zúročil. Nadprůměrná fyzická kondice jistě hrála velkou roli, že?

Oproti některým konkurentům máme ve vytrvalosti jistou výhodu. Naštěstí mě tentokrát neskotilo nějaké nachlazení či viróza. Povedlo se nám dokončit věci, které se musely vyladit. To bylo ohromně důležité. Vyšlo nám to. Teď víme, co a jak dělat i pro příští sezony.

Michal Novák

To se může hodit i směrem k olympijským hrám v roce 2026...

Také mi to blesklo hlavou. Hodně bude záležet, jak bude poskládán celý kalendář závodů Světového poháru. Plán vytvoříme na jaře. Olympiáda bude jasnou prioritou.

Zpět k mistrovství světa. Zahájil jste ho skvělým 5. místem ve sprintu. Ve čtvrtfinále jste měl s postupem i notnou dávku štěstí, ale byl z toho nakonec skvělý výsledek. Jednalo se z hlediska sebevědomí o hodně důležitý start?

Nabudilo mě to velmi. Ten den byl celkově úžasný. A konečně přišlo i potřebné štěstí. Cítil jsem se silný, věděl jsem, že na to mám. Trošku nám jen haprovaly lyže oproti konkurenci, ale nějakým způsobem jsem to ubojoval. Jen ve finále mě to trošku mrzelo, reálně se dalo jet i o medaili. Určitě mě to naladilo na další dny.

Ve kterém závodě jste se ve stopě cítil nejlépe?

Na desítce, v tým sprintu a štafetě, kterou jsem rozjžděl. První úsek se mi fakt povedl.

A to jste vyrážel na startu až z patnácté pozice...

To byla trochu obtíž. Probírá se do čela je hodně složité. Zkraje se nedá moc předjíždět. Celé první kolo jsem jel v balíku a nemohl s tím nic udělat. Chtěl jsem to víc tahat, ale musel jsem čekat na vhodnou chvíli. Možná by i Nor Valnes neměl ve druhém kole tolik sil na soupaž, v níž mi pak malinko poodjel.

V týmovém sprintu jste v každém kole doháněl manko za mladíka Jiřího Tuže. Jak moc vás pobavila jeho hláška, když řekl, že jste jel jako zvíře? (smích) Něco jsem zaslechl. V téhle disciplíně jsem se také cítil perfektně, užíval jsem si to a Jirka také odvedl skvělou práci, což může být do budoucna dobrý příslib.

Musí pro tuhle náročnou disciplínu závodník vyžrát? Absolvovat opakované jízdy v abnormální zátěži na náročných okruzích jistě vyžaduje dlouhodobější trénink. Souhlasíte?

Ano, je to hodně o zkušenostech i o té síle. Někteří mladíci zvládnou přechod z juniorů mezi muže rychleji, ale není to zase tak častý jev. Můj ročník 1996 byl třeba abnormálně silný. Kluci, co přestoupili, začali hned získávat medaile na vrcholných akcích mezi dospělými. Ať už to byli Norové, Švédové či Rusové. Rok před tím jsem s nimi soupeřil na MS juniorů a jezdil s nimi srovnatelně. Oni pak z ničeho nic udělali obrovské skoky, já to měl pozvolnější. Byla to svým způsobem výjimka. Jde o dlouhodobější proces.

Velmi specifickou byla klasická desítka s intervalovým startem. V náročných podmínkách složitých na odraz byli běžci nuceni zvolit méně používaný materiál s mikrokontaktem. Smazaly se tím rozdíly v servisu lyží?

To nedokážu říct. Co ale vím, že naši servismani na tyto podmínky umí namazat velice dobře. Někdy to je opravdu vabank. Když takové podmínky nastanou, tak se modlíte, aby na testu lyží vyšlo to, co jede. Je to i velký risk. Trať a její struktura se mohou rychle změnit a vy můžete být nahraní. To se naštěstí nestalo.

Váš závodní program byl nesmírně náročný. Probíhala regenerace bez problémů?

Primárně to člověk musí dojíždět energeticky. To se mi právě úplně nepovedlo po úvodním sprintu. V areálu lítáte celý den, nemáte pořádný oběd ani svačinu. Pak dokončíte závod, jste docela zdrchaný, všechno je hektické. Navíc přišel i úspěch. Každý vám podává ruce, fotíte se... Pak vás čeká antidopingová kontrola. To všechno bere hodně energie. Dva dny nato se jel skiatlon, v němž jsem právě cítil, že jsem se nestačil energeticky dojíst. A zcela

určitě mě to stálo i lepší výsledek (*Novák skončil šestnáctý – pozn. red.*). Jídlo a spánek jsou prioritou. Hodně nám pak pomohlo, že nám bylo zajištěno skvělé ubytování. Tým pronajal celý dům, měli jsme vlastního kuchaře a byli izolováni od dalších výprav. K dispozici byla i vířivá vana, což jsme také rádi využívali.

Na šampionátu jste zažili nevšední atmosféru. Norští fanoušci prokázali, jak velcí jsou milovníci klasického lyžování. Byly obrovské návštěvy i pro vás osobně pořádným hnacím motorem?

Dýchne to na vás už při rozjetí před závodem. Lidi skandují. Dodá vám to ještě větší sílu a energii. Bylo to něco neskutečného, na co nejsme zvyklí a možná to už ani nikdy v takové míře nezažijeme. Byla to ohromná a nádherná podpora.

Stále vám schází velká medaile. Nosíte ji v hlavě třeba i směrem k olympiádě?

Po všech těch výsledcích by mělo jít o logický cíl. Kdo by po ní netoužil. Veškeré úsilí k tomu bude směřováno. Pak ať se děje už jen vůle boží.

Radost české výpravy po 5. místě Michala Nováka ve sprintu

JANATOVÁ CHTĚLA VÍC, SDRUŽENÁŘI A SKOKANI SE NEPROSADILI

Více od svého účinkování na mistrovství světa očekávala běžkyně Kateřina Janatová. Ač dosáhla solidních výsledků, věřila si vzhledem k velmi dobrým výkonům v předchozích závodech Světového poháru i na umístění v TOP 10. Nejvíce zklamaná byla asi po úvodním sprintu, kdy její šance na postup zvadly už ve čtvrtfinále. K semifinále scházelo pouhých 15 setin. „Holky asi měly trochu lepší lyže. V poslední zatáčce mě to vyneslo. Byla jsem alespoň čtvrtá, ale spokojená nejsem, protože ještě na kopci jsem byla druhá. Mrzí to, ve sprintu je to letos můj nejhorší výsledek. Nestalo se mi, že bych nepostoupila,“ konstatovala posmutněle.

Chuť si částečně spravila v týmovém sprintu s Terezou Beranovou, v němž skončily osmé, a ve štafetě na 4x7,5 km, kterou báječně rozjela. Společně s Annou Marií Jaklovou, Barborem Havlíčkovou a Annou Milerskou obsadily

výborné 8. místo. „Jelo se mi fakt super. Očividně podávám lepší výkony v týmových soutěžích než v těch individuálních. Měla jsem parádní odraz. A když ho mám, dokážu takhle ulítnout. Měli jsme tady mladou a nadějnou sestavu. Doufám, že za pár let můžeme svět překvapit opravdu dobrým výsledkem,“ poznamenala. Svě úsilí na šampionátu pak završila dvanáctou příčkou na volné padesátce. Sdruženáři Jiří Konvalinka s Janem Vytrvalcem se mezi elitou neprosadili, nejlepších umístění dosáhli ve třetí desítku.

Na můstku se pak nevedlo zkušenému veteránovi Romanu Koudelkovi, který na středním ani na velkém můstku nedokázal postoupit do druhého kola. Nejlepší výsledek tak zaznamenala Karolína Indráčková. V závodě na velkém můstku, jenž byl ukončen kvůli silnému větru po 1. kole, předvedla 103 metrů, což jí vyneslo 22. místo.

REPREZENTOVALI NA MS

Běh na lyžích: Barbora Antoňová, Tereza Beranová, Barbora Havlíčková, Kateřina Janatová, Anna Marie Jaklová, Anna Milerská, Matyáš Bauer, Ondřej Černý, Tomáš Dufek, Adam Fellner, Michal Novák, Luděk Šeller, Jiří Tuž

Severská kombinace: Jiří Konvalinka, Jan Vytrval

Skoky na lyžích: Anežka Indráčková, Karolína Indráčková, Veronika Jenčová, Klára Ulrichová, Roman Koudelka, David Rygl

VE VÝSLEDČÍCH:

Běh na lyžích

■ **Sprint volnou technikou (1,4 km): Muži:** 1. Klaebo (Nor.) 2:45,74, 2. Pellegrino (It.) -0,67, 3. Vuorinen (Fin.) -4,79, 4. Chappaz (Fr.) -4,99, **5. Novák (ČR)** -6,07, 6. Chanavat (Fr.) -24,05...ve čtvrtfinále **25. Černý, 29. Tuž**, v kvalifikaci **46. Šeller** (všichni ČR). ■ **Ženy:** 1. Sundlingová (Švéd.) 3:03,36, 2. Skistadová (Nor.) -2,13, 3. Fährndrichová (Švýc.) -2,84, 4. Dahlqvistová (Švéd.) -9,60, 5. Kernová (USA) -10,53, 6. L. U. Wengová (Nor.) -26,43...ve čtvrtfinále **18. Janatová, 25. Beranová**, v kvalifikaci 41. Antoňová (všechny ČR). ■ **Skialionk: Muži:** 1. Klaebo (Nor.) 44:22,3, 2. Nyenget, 3. Amundsen oba -1,4, 4. Jenssen (všichni Nor.) -1,5, 5. Pellegrino (It.) -1,6, 6. Desloges (Fr.) -2,3...**16. Novák** -1:02,2, **29. Fellner** -1:33,3, **42. Bauer** -3:16,3, **66. Dufek** (všichni ČR) -5:54,5. ■ **Ženy:** 1. Anderssonová (Švéd.) 47:51,1, 2. Johaugová (Nor.) -0,0, 3. Sundlingová -10,2, 4. Karlssonová (obě Švéd.) -10,5, 5. Wengová (Nor.) -11,0...**18. Janatová -3:05,1, 45. Havlíčková** (obě ČR) -6:37,3. ■ **10 km klasicky: Muži:** 1. Klaebo 28:16,6, 2. Valnes -8,8, 3. Amundsen (všichni Nor.) -11,0, 4. Anger (Švéd.) -14,2, 5. Nyenget (Nor.) -14,4, 6. Poromaa (Švéd.) -15,3...**8. Novák** -36,6, **24. Fellner** -1:15,1, **30. Bauer** -1:34,1, **32. Dufek** (všichni ČR) -1:35,3. ■ **Ženy:** 1. Anderssonová (Švéd.) 30:19,8, 2. Johaugová (Nor.) -1,3, 3. Karlssonová (Švéd.) -12,1, 4. Stadloberová (Rak.) -15,0, 5. H. Wengová -26,3, 6. Slindová (obě Nor.) -29,2...**23. Jaklová -2:31,9, 28. Havlíčková -2:49,4, 51. Milerská** (všechny ČR) -5:26,2. ■ **Tým sprint: Muži:** 1. Valnes, Klaebo (Nor.) 18:27,71, 2. Hakola, Vuorinen (Fin.) -4,10, 3. Svensson, Anger (Švéd.) -4,11, 4. Graz, Pellegrino (It.) -4,40, 5. Chappaz, Jouve (Fr.) -10,17, 6. Schumacher, Shoonmaker (USA) -12,30, **7. Tuž, Novák (ČR)** -21,42. ■ **Ženy:** 1. Sundlingová, Dahlqvistová (Švéd.) 20:51,6, 2. Digginsová, Kernová (USA) -2,9, 3. Weberová, Fährndrichová (Švýc.) -9,1, 4. Niskanenová, Joensuuová (Fin.) -14,36, 5. Ganzová, Cassolová (It.) -51,52, 6. Hennigová, Gimplerová (Něm.) -51,85...**8. Janatová, Beranová (ČR)** -1:08,36. ■ **Štafeta (4x7,5 km): Muži:** 1. Norsko (Valnes, Nyenget, Amundsen, Klaebo) 1:08:13,7, 2. Švýcarsko -21,6, 3. Švédsko -21,8...**11. ČR (Novák, Fellner, Bauer, Tuž) -2:22,9**. ■ **Ženy:** 1. Švédsko (Ribomová, Karlssonová, Anderssonová, Sundlingová) 1:15:41,5, 2. Norsko -0,7, 3. Německo -1:13,4, 4. Finsko -1:13,9, 5. Švýcarsko -3:19,3, 6. USA -3:21,1...**8. Česko (Janatová, Jaklová, Havlíčková, Milerská)**. ■ **50 km volně s hromadným startem: Muži:** 1. Klaebo (Nor.) 1:57:47,1, 2. Poromaa (Švéd.) -2,1, 3. Krüger -8,5, 4. Nyenget -18,6, 5. Amundsen (všichni Nor.) -51,8, 6. Musgrave (Brit.) -2:01...**11. Novák -4:54,0, 33. Fellner** (oba ČR) -10:46,7. ■ **Ženy:** 1. Karlssonová (Švéd.) 2:24:55,3, 2. H. Wengová -2,1, 3. Johaugová (obě Nor.) -2,9, 4. Anderssonová -18,7, 5. Sundlingová (obě Švéd.) -4:11,8, 6. Sannessová (Nor.) -7:00,3...**12. Janatová -10:08,8, 27. Havlíčková** (obě ČR) -25:17,0.

Severská kombinace

Muži – kompaktní závod (7,5 km): 1. Riiber 17:13,4, 2. Oftebro (oba Nor.) -0,8, 3. Geiger -1,1...**25. Vytrval** -1:18,6, **28. Konvalinka (oba ČR)** -1:48,0.

Muži (velký můstek/10 km): 1. Riiber 24:57,5, 2. Graabak (oba Nor.) -1:10,7, 3. Geiger (Něm.) -1:11,1...**22. Vytrval -4:03,6, 32. Kovalinka (oba ČR) -5:23,8**.

Smišená družstva: 1. Norsko (Hagenová, Oftebro, Riiber, Westvoldová Hansenová) 36:37,5, 2. Německo -1:16,8, 3. Rakousko -1:55,1...**10. ČR** (Koldovská, Konvalinka, Vytrval, Hradilová) -7:20,4.

Skoky

Muži – střední můstek: 1. Lindvik (Nor.) 265,5 b. (108+104,5 m), 2. Wellinger (Něm.) 263,2 (106,5+104,5), 3. Hörl (Rak.) 256,3 (107+102)...**34. Koudelka (ČR)** 106,8 (96,5). **Velký můstek:** 1. D. Prevč (Slovin.) 301,8 b. (138+140,5 m), 2. Hörl (Rak.) 286,6 (134+137), 3. R. Kobajaši (Jap.) 284,7 (135,5+137)...**40. Koudelka (ČR) 103,9 (120,5)**.

Ženy – střední můstek: 1. Prevčová (Slovin.) 259,2 b. (98+100 m), 2. Freitagová (Něm.) 250,8 (99+103,5), 3. Strömová 246,6 (99+96,5)...**28. Jenčová 172,2** (88,5+89), **35. K. Indráčková 74,1** (80,5), **37. A. Indráčková** (všechny ČR) 67,6 (79,5). **Velký můstek (zkrácený závod na jedno kolo):** 1. Prevčová (Slovin.) 150,9 b. (134,5 m), 2. Freitagová (Něm.) 136,7 (131), 3. Kvandalová (Nor.) 132,4 (136)...**22. K. Indráčková 80,5** (103), **30. Jenčová 73,3** (105), **38. A. Indráčková** (všechny ČR) 47,3 (97).

Smišená družstva: 1. Norsko (Strömová, Lindvik, Kvandalová, Forfang) 1020,4, 2. Slovinsko 959,3, 3. Rakousko 906,8...**13. Česko (Ulrichová, Škarka, K. Indráčková, Koudelka) 202,2**.

Text: Pavel Král, foto: Svaz lyžařů ČR/Tomáš Kříž

TROJNÁSOBNÁ OLYMPIJSKÁ VÍTĚZKA

ESTER LEDECKÁ OSLAVILA KULATINY

Sněhová obojživelnice Ester Ledecká oslavila 23. března kulatiny, třicátiny. Pojďme si v krátkosti připomenout její dosavadní úžasnou sportovní kariéru.

Sportovní geny má dané, jejím dědečkem je hokejista Jan Klapáč, který získal stříbro a bronz na OH a z MS má sedm medailí včetně zlata z roku 1972. A Ester jej již překonala, třeba třemi zlaty z olympiád. Odmala lyžuje a zároveň jezdí na snowboardu, kde mezi svými soupeřkami zpravidla kraluje.

Na olympijských hrách 2018 v Pchjongčchangu šokovala svět, když vyhrála nejprve superobří slalom v alpském lyžování a o týden později ovládla paralelní obří slalom na snowboardu. Jako první sportovec v olympijské historii tak zvítězila na jedné zimní olympiádě v disciplínách s různým vybavením.

V super-G se jednalo o šok. Ledecká vyrazila na trať s vysokým číslem 26 a dostala se o jedinou setinu sekundy před obhájkyni olympijského zlata Annu Veithovou. V prvním momentu v cíli Ledecká nevěřila, že se před rakouskou hvězdou i všechny další lyžařky dostala. „Jste první, vyhrála jste,“ oznamoval jí kameraman. Zmatená závodnice se zmožila na jediné slovo odpovědi: „Ne.“ A po chvíli pokračovala. „Já

tomu vůbec nerozumím. Strašně ráda bych vám řekla něco jiného, a ne takhle nervózního a zmateného, ale jsem tak příjemně překvapená, pořád to nedokážu pochopit,“ říkala.

Na olympiádě v Pekingu obhájila prvenství ve snowboardingovém paralelním obřím slalomu a třetí zlatou medailí vyrovnala český rekord rychlobruslařky Martiny Sáblíkové ze zimních her.

Ve snowboardingu je také mistryní světa z paralelního a obřího paralelního slalomu, v sezónách 2015/2016–2018/2019 čtyřikrát po sobě vyhrála celkové hodnocení paralelních disciplín ve SP. V letech 2016–2018, 2020 a 2024 vyhrála anketu Král bílé stopy.

Při letní přípravě v srpnu 2022 však utrpěla zlomeninu klíční kosti. Komplikovaná léčba a dvě operace ji na závodní dráhu pustily až v březnu 2023, kdy však během několika dní obsadila na akcích Světového poháru druhé místo v paralelním obřím slalomu ve slovinšské Rogli a vyhrála paralelní slalom v německém Berchtesgadenu. V následující sezoně 2023/2024 se věnovala především lyžování, a to přineslo další medaili. Na světovém šampionátu letos v únoru vybojovala v rakouském Saalbachu bronz ve sjezdu, svůj první cenný kov na světových šampionátech v alpském lyžování.

V roce 2018 jí prezident republiky Miloš Zeman udělil medaili Za zásluhy. V letech 2018 a 2022 se stala českým Sportovcem roku. ASC Dukla tímto přeje STR hodně dalších úspěchů na zasněžených svazích, štěstí a samozřejmě pevné zdraví.

Text: Jaroslav Cícha, fot: CPA

SNOWBOARDISTKA

MADĚROVÁ BRONZOVÁ

VE WINTERBERGU!

Snowboardistka Zuzana Maděrová prokázala před mistrovstvím světa (*proběhlo po uzavěření tohoto vydání*) formu jako hrom. V německém Winterbergu si v posledním závodě Světového poháru pověsila na krk bronzovou medaili v paralelním slalomu!

Jedenadvacetiletá členka liberecké Dukly prošla do vyřazovací fáze desátým kvalifikačním časem. V osmifinále vyřadila Švýčanku Julii Zoggovou o desetinu vteřiny. Ve čtvrtfinále pak narazila na vedoucí ženu seriálu Cubaki Mikiovou z Japonska, a přestože na ni na mečiase ztrácela, dokázala být v cíli o pět setin rychlejší! To jí vyneslo možnost bojovat o pódium. Semifinále proti Sabine Payerové bohužel

nedokončila, a čekala ji tak jízda o bronz. V té nastoupila proti Italce Elise Caffontové. A vedla si náramně. Soupeřku porazila o 21 setin a mohla se radovat z prvního umístění na stupních vítězů v letošní sezoně.

„Po dlouhém čekání na medaili to konečně vyšlo. Po dvou čtvrtých a dvou šestých místech se jedná o super výsledek, z něhož jsem nadšená,“ poznamenala s úsměvem ve tváři k povedenému vystoupení.

V konečném pořadí Světového poháru obsadila Maděrová v součtu sedmnácti závodů 11. místo.

Text: pk, foto: archiv

VOZP

**VOJENSKÁ
ZDRAVOTNÍ
POJIŠŤOVNA**

NATIONS CUP: SPRINTERKA VERONIKA JABORNÍKOVÁ BRALA STŘÍBRO V KEIRINU!

Takový úspěch potřebovala. Dráhová cyklistka ASC Dukla Brno Veronika Jaborníková v letošním jediném dílu seriálu Nations Cup ve městě Konya v Turecku vybojovala stříbrnou medaili v olympijské disciplíně keirin, za což získala velkou porci bodů do světového žebříčku, který je zároveň kvalifikační na mistrovství světa.

Ve finále šesti nejlepších před ní proťala pomyslnou cílovou pásku jen zlatá Mathilde Grossová z Francie, bronz získala mistryně světa Mina Satová z Japonska. Ve sprintu mužů dokázal v kvalifikaci zajet Martin Čechman nový český rekord časem 9,533, v konečném pořadí byl pak čtrnáctý.

Veronika Jaborníková ani Sára Kateřina Peterková v keirinu neuspěly v prvním kole, z oprav postoupila Jaborníková. A přes úspěšné semifinále, v němž skončila třetí, nakonec ve finále zazářila a slavila svůj životní úspěch.

„Od rána se mi jezdilo fakt dobře. A přestože jsem do semifinále postoupila až přes opravu, tak jsem zůstala klidná. S klidnou hlavou jsem šla i do finále, a nakonec to vyšlo, takže jsem fakt moc šťastná. Celé závody tady probíhaly skvěle, zajely jsme si s holkama první den český rekord v týmovém sprintu, potom jsem si posunula český rekord na dvoustovku ve sprintu a tohle byla třešnička na dortu,“ byla nadmíru spokojená Jaborníková.

Rekordy v týmových sprintech

Poskvělem představení na evropském šampionátu se na Nations Cupu dařilo i triu sprinterů,

Veronika Jaborníková při povedeném keirinu

Martin Čechman, Matěj Tamme a David Peterka obsadili výborné 6. místo. V kvalifikaci zajeli jezdci Dukly Brno pátý nejrychlejší čas 42,696, což byl nový český rekord. A v následném souboji o postup o medaile jej ještě vylepšili na 42,646, ovšem ani to na francouzskou trojici nestačilo, a Češi tak skončili šestí. Jen o jedno místo hůře byly klasifikovány ženy. Anna Jaborníková, Veronika Jaborníková a Sára Kateřina Peterková také vylepšily český rekord. V kvalifikaci zajely 48,732, ale nad jejich síly byly britské sprinterky i přes další české zlepšení na 48,521.

Ševčíková devátá v omniu

Petra Ševčíková z pražské Dukly zahájila omnium velmi slibným pátým místem ve scratchi, ale v tempo race byla až devatenáctá a stejné místo obsadila i ve vylučovacím závodě. Do závěrečné bodovačky šla tedy ze sedmnácté pozice. Zvítězila hned v prvním bodovaném spurtu, další bod přidala ve druhém za čtvrté místo a hned v úvodu dokázala získat s některými soupeřkami i kolo náskoku ohodnocené 20 body. To ji v celkovém hodnocení posunulo do elitní desítky na solidní deváté místo.

Text: Jaroslav Čícha, foto: Arne Mill

VESLAŘ PODRAZIL VICEMISTREM SVĚTA NA TRENAŽÉRU

Parádního výsledku dosáhl veslař pražské Dukly Jakub Podrazil v rámci mistrovství světa v jízdě na trenažéru. V mužské open kategorii vybojoval stříbro! Ve finále nestačil pouze na Warda Lemmelijna z Belgie. Už v rozjíždce pak Podrazil pokořil na virtuální dvoukilometrové trati český rekord Ondřeje Synka časem 5:40,6 minuty. Skvělá práce!

(pk)

OŠTĚPAŘ VADLEJCH ZVOLIL PESTŘEJŠÍ PŘÍPRAVU, OSTRÝ START PŘIJDE V KVĚTNU V KATARU

Pestřejší přípravu zvolil na rozdíl od zaběhnutých scénářů posledních let oštěpař Jakub Vadlejch (34). Olympijský medailista z Tokia a úřadující mistr Evropy ladí formu na novou sezonu v různých destinacích. Dvě soustředění absolvoval na Tenerife, nyní pobývá v Jihoafrické republice a ještě ho čeká kemp v Turecku.

Vaše příprava už není o jednom dlouhém soustředění v Jihoafrické republice a silovém v Nymburce. Rozdělil jste ji do více cyklů. Je to po letech zajímavá změna?

Cítím se výborně. Mám za sebou dvě soustředění v teple na Tenerife. Na tomto ostrově jsem před tím nikdy nebyl, ale hned jsem si ho zamiloval. Oproti Lanzarote tam je tepleji, fouká i menší vítr, zkrátka tam panuje skvělé počasí pro atletickou přípravu. Trénovalo se mi fantasticky. Do Jihoafrické republiky jezďím tradičně na delší čas, před sezonou mě pak ještě čeká kemp v Turecku. Mám to rozkouskované, ale jsem moc spokojený. Zatím to vypadá dobře.

Už dříve jste zmínil, že chcete do házení dostat větší lehkost, být flexibilnější. Do tréninku jste zařadil více gymnastických prvků. Cítíte pokrok v těchto činnostech?

Je přede mnou ještě hodně práce. Vrchol sezony je až v září, tedy relativně pozdě. Zbývá ještě šest měsíců. Je zkrátka čas. Mám za sebou spoustu hodin v posilovně, to se z tréninku vypustit nesmí. Více jsem se zaměřil i na

práci s nohama zahrnující nespočet odrazů, běhy do kopce i s tahačem. Házení bylo v lednu a únoru lehce v pozadí. Až v březnu jsem přešel z objemů do větší kvality.

Po rozchodu s Janem Železným jste začal spolupracovat s Miroslavem Guzdekem. Sedlí jste si?

Známe se skoro dvacet let. Nebylo to o tom, že bychom se nějak poznávali. Svědčí nám to oběma. Do party máme ještě fyzioterapeuta Pavla Bryndu z Kladna, který je podobného ražení. Myslím, že jsme skvělá banda. Tréninky odsypají, je u toho lecky i spousta legrace.

Tu zažíváte po říjnovém narození druhé dcery asi i s rodinou...

Obě holky jsou velice živé. Mám ale skvělou manželku. Ona mě velmi podporuje, všechno zvládáme. Musím to zařukat.

Kdy plánujete první ostrý start?

V polovině května na Diamantové lize v Kataru. Možná si hodím už v rámci pětítýdenního soustředění v Jihoafrické republice. Uvidíme, jestli se tam naskytne závodní možnost. Muselo by to být ale přímo v Potchefstroomu. To jediné by dávalo smysl.

Oproti loňské olympijské sezoně závodů asi přibude...

Každopádně. Vloni tam navíc byly dva vrcholy. Kromě olympijských her ještě mistrovství Evropy. Letos tam je kromě mistrovství světa v Tokiu pouze finále Diamantové ligy, takže si to mohu rozvrhnout, jak budu chtít. Kromě

Oštěpař Jakub Vadlejch si dosavadní přípravu pochvaluje.

„diamantovek“ bych určitě chtěl startovat na Zlaté tretře v Ostravě a zvažuji i účast na oblíbeném Odložilově memoriálu, který jsem loni musel vynechat. Vše je ještě v jednání.

Šampionát v Japonsku bude jasnou prioritou. Určitě je fajn házet o světové medaile na místě, kde se vám tolik daří, že?

Během kariéry jsem tam závodil třikrát. Dvakrát jsem si zlepšil osobní rekord, jednou z toho bylo olympijské stříbro. Krásná destinace, hezké prostředí. Navíc budu obhajovat bronz z Budapešti. Snad mi bude japonské ovzduší přát i nadále.

Text: Pavel Král, foto: CPA

TÝMOVÉ MEDAILE PLZEŇSKÝCH STŘELCŮ NA ME V OSIJEKU

Závodníci Dukly Plzeň slavili týmové úspěchy na mistrovství Evropy v chorvatském Osijeku ve střelbě ze vzduchových zbraní.

Na prvenství ve vzduchové pistoli na 60 ran se podílel nadrotmistr Jindřich Dubový. Češi ve složení Jindřich Dubový, Pavel Světlík (SSK Dukla Plzeň) a Pavel Schejbal (Olymp) o jediný bod porazili druhé Italy, třetí skončila Ukrajina. V individuální soutěži dělil Dubového od účasti ve finále jediný bod, v konečném pořadí skončil na 14. místě. Dubový se svými partáky poté uspěl i v neolympijské disciplíně trio, v níž skončili druzí. Šampiony se stali společně s Jiřím Přívratským (Olymp) i Filip Nepejchal

s Alešem Entrichem ve vzduchové pušce na 60 ran. Střelci ASO Dukla Plzeň však předvedli v kvalifikační části lepší výkony než jejich reprezentační kolega, což jim navíc vyneslo účast v osmičlenném finále i mezi jednotlivci. Entrichel nakonec skončil pátý, Nepejchal byl šestý. Stejná sestava se pak radovala z 2. místa v neolympijské disciplíně trio. V mixu dosáhla ve vzduchové pistoli na stříbro teprve devatenáctiletá Viktorie Šindelářová. Společně s Janem Schejballem podlehli až ve finále tureckému páru Tarhanová – Dikec (14:16).

Text: Pavel Král, foto: ASC Dukla

Filip Nepejchal (vlevo) a Aleš Entrichel

ATLETI ASC DUKLA ZÍSKALI NA HALOVÉM MISTROVSTVÍ ČR PĚT ZLATÝCH, PADL I REKORD VE ŠTAFETĚ

Pět zlatých medailí vybojovali atleti ASC Dukla na domácím halovém šampionátu ve vítkovické hale v Ostravě a stali se jasně nejlepším klubem šampionátu. Kromě pěti titulů získali i tři stříbrné a tři bronzové medaile.

Jubilejní desátý titul v hale vybojoval dálkař Radek Juška, na nejvyšší stupeň vystoupili i Nikoleta Jíchová v běhu na 400 metrů, sprinter Tomáš Němejc na dvoustovce a Kimberley Ficenec v běhu na 800 metrů. Poslední nejceněnější kov, navíc v nejlepším světovém letošním výkonu zaběhla štafeta v běhu na 4x200 metrů ve složení Ondřej Macík, Vít Müller, Jiří Polák a Tomáš Němejc.

Čtyřstovka pro Jíchovou

Jedním z vrcholů šampionátu byl zcela jistě závod žen na 400 metrů a hlavní roli v ní hrály běžkyně ASC Dukla Nikoleta Jíchová s Terezou Petržílkovou. Po seběhu se na čele usadila Petržílková, ale v cílové rovině měla více sil Jíchová a časem 52:10 získala zlato. „Věřila jsem si na finiš, ale dnes jsem chtěla zvolit jinou taktiku. Rychle začít a vydržet, ale nakonec to bylo zase o finiši, což mi sedí. Určitě mám velkou radost, jen jsem svým výkonem potvrdila, že na Czech Indoor Gala to před třemi týdny nebyla náhoda, že na tyhle časy mám. Myslím, že kdybychom nezpomalily v té zatáčce, tak ten čas mohl být i pod 52 sekund. Věřím, že si to nechám na jindy,” pochvalovala si vítězka. „A před mistrovstvím Evropy je to dobrý příslib,” řekla Jíchová směrem k evropskému šampionátu v nizozemském Apeldoornu.

Ve skoku dalekém při absenci Petra Meindlschmida si pro svůj již desátý titul skočil Radek Juška. Vedl od prvního pokusu a výkonem 780 cm slavil zlato. „Výkon není přesvědčivý, chyběla tam energie. Po Indoor Gala jsem lehl, týden jsem nic nedělal. Projevila se únava. Doufám, že směrem k mistrovství Evropy to bude jenom dobré,” řekl stříbrný medailista z HME 2015. „Příprava bude i o odpočinku a dobití baterek,” dodal Juška.

Němejcův krásný čas

Na trati 200 metrů potvrdili dominantní postavení oba sprinteři Dukly. Ondřej Macík i Tomáš Němejc jasně vyhráli své rozběhy a soupeřům nedali nejmenší šanci ani ve finále, navíc oba dokázali zrychlit. Němejc časem 20,65 zaběhl nejlepší letošní výkon a posunul se tím na druhé místo českých historických tabulek, kterým již deset let vévodí Pavel Maslák, jenž už ukončil závodní činnost. Macík doběhl druhý, časem 20,79 si také vytvořil osobní rekord. Na dvojnásobné trati překážkář armádního sportu Vít Müller přišel o bronz doslova až v závěrečných metrech. Na trati 800 metrů vybojoval Jakub Davidík bronz.

Ficenec si vytvořila osobák

Mezi ženami se na této trati Kimberley Ficenec držela na druhém místě za Pavlou Štoudkovou, ale po první čtvrtce šla do čela, dokázala prodloužit krok a zvítězila v letošním nejlepším českém výkonu. Zlepšila si osobní rekord. „Strašně jsem chtěla zaběhnout limit na ME,

Tomáš Němejc

ale to se mi nepovedlo. Takže zcela spokojená nejsem, ale za osobní rekord jsem spokojená,” řekla Kimberley Ficenec. Krátce poté nastoupila na patnáctistovce, ale pouze svým soupeřkám závod rozběhla a po kilometru odstoupila. Velice zajímavý souboj nabídl závod mužů na 1 500 metrů, který byl velkým soubojem Jana Friše, jenž několik dní předtím vytvořil národní rekord na míli, a Filipa Sasínka. Ten udával tempo, ale Friš mu byl v patách. V posledním kole dokázal Sasínek získat asi pětmetrový náskok, ale Friš závěr závodu skvělým finišem zdramatizoval, a nakonec za Sasínkem, který vytvořil nový rekord mistrovství časem 3:39,05, zaostal jen o 24 setin.

V poslední disciplíně kromě nejlepšího letošního světového času vytvořilo kvarteto sprinterů i národní rekord na 4x200 metrů. Ten byl z roku 2019 a z tehdejšího složení kvarteta dnes figuroval již pouze Macík.

Nikoleta Jíchová

Výsledky závodníků ASC Dukla na halovém MČR 2025 v Ostravě

Muži: 60 m: 1. Stromšík (SSK Vítkovice) 6,71, 2. Koška 6,72 (Dukla Praha), **3. Němejc** (ASC Dukla) 6,76. **60 m př.:** 1. Kolomazník (Přerov) 7,64, 2. Štefko (Hradec Králové) 7,80, 3. Stráský (ASC Dukla) 7,88. **200 m:** **1. Němejc** 20,65, **2. Macík** (oba ASC Dukla Praha) 20,79, 3. Kubelík (Jihlava) 21,03. **800 m:** 1. Dudycha (Vysoké Mýto) 1:47,25, 2. Kotyza (Univerzita Brno) 1:47,84, **3. Davidík** (ASC Dukla Praha) 1:48,30. **1500 m:** 1. Sasínek (Hodonín) 3:39,05, **2. Friš** (ASC Dukla Praha) 3:39,29, 3. Toul (České Budějovice) 3:47,65. **Dálka:** **1. Juška** (ASC Dukla) 780, 2. Čurkovič (Dukla Praha) 758, 3. Jára (Spartak Praha 4) 742. **4x200 m:** **1. ASC Dukla Praha (Macík, Müller, Polák, Němejc)** 1:23,71 – český rekord, 2. Univerzita Brno 1:27,57, 3. Slavia Praha 1:27,73. **Ženy:** **400 m:** **1. Jíchová** 52,10, **2. Petržílková** (obě ASC Dukla) 52,72, 3. Pírková (USK Praha) 53,84. **800 m:** **1. Ficenec** (ASC Dukla Praha) 2:03,68, 2. Štoudková (Blansko) 2:04,01, 3. Fusková (Uherské Hradiště) 2:05,74.

Text: Jaroslav Čícha, foto: CPA

Uživatelé portálu se poměrně často zajímají o problematiku poskytování služebního volna vojákům z povolání v souvislosti s lékařským vyšetřením nebo ošetřováním člena rodiny (OČR). V článku se budeme jedním takovým dotazem zabývat.

Dotaz:

Dobrý den,

poprosil bych o objasnění aplikace § 31c odst. 3 zákona o vojácích z povolání. Otázka stojí takhle: Pokud NVV nebude trvat ani 48 hodin, má voják nárok na volno v době, ve které by měl jinak konat službu, v délce odpovídající době výkonu služby, která nebyla započítána do základní týdenní doby služby? V případě NVN je to zřejmé, že ano, ale platí to stejně i pro režim NVV? Obecně je u nás zastáván názor, že nikoliv. Tedy že třetí věta tohoto odstavce se vztahuje jen na nárok 8 hodin volna v době, ve které by měl jinak voják konat službu, a to za každých ukončených 48 hodin výkonu služby. Pak je ale voják, který koná službu v režimu NVV pouze např. 45 hodin, svým způsobem oproti NVN z hlediska volna znevýhodněn.

Děkuji za odpověď.

Odpověď:

Podle § 31a odst. 1 zákona o vojácích z povolání se **nepřetržitým vojenským výcvikem** rozumí nepřetržitý sled výcvikových činností, které probíhají **nejméně 48 hodin**.

Nepřetržitý sled výcvikových činností, které probíhají po dobu delší než 30 hodin a **kratší než 48 hodin** je, podle § 31 odst. 1 zákona o vojácích z povolání, **intenzivním vojenským výcvikem** (nikoliv nepřetržitým vojenským výcvikem).

To ale nevylučuje vznik situace, kdy vojákovi byl nařízen nepřetržitý vojenský výcvik podle § 31a odst. 1 zákona o vojácích z povolání např. v trvání 48 hodin, kdy ale z důvodu např. zranění musel voják tento nepřetržitý vojenský výcvik ukončit již po 45 hodinách nepřetržitého vojenského výcviku.

I na tento případ zákon o vojácích z povolání pamatuje v § 31c odst. 3:

(3) Pokud nepřetržitě vojenské nasazení trvá méně než 48 hodin, má voják nárok na volno v době, ve které by měl jinak konat službu, v délce odpovídající době výkonu služby, která nebyla započítána do základní týdenní doby služby. Přesáhne-li nepřetržitě vojenské nasazení 48 hodin, má voják nárok za každých ukončených 48 hodin výkonu služby na 8 hodin volna v době, ve které by měl jinak konat službu. Za stejných podmínek má voják nárok na volno i za nepřetržitý vojenský výcvik, s výjimkou případu, kdy navazuje na nepřetržitý vojenský výcvik výkon služby vojáka v zahraniční operaci podle § 40a. Ministr může pro konkrétní nepřetržitě vojenské nasazení podle míry a intenzity rizika a doby trvání nepřetržitého vojenského nasazení zvýšit nárok na volno za ukončených 48 hodin výkonu služby až na 16 hodin.

Ve větě první i druhé se stanovují pravidla pro čerpání volna za nepřetržitě vojenské nasazení. Věta třetí neodkazuje na konkrétní větu, ale stanoví, že pravidla pro volno za nepřetržitě vojenské nasazení se vztahují i na nepřetržitý vojenský výcvik. Tedy nelze normu vyložit jinak než na pravidla pro všechna volna jak podle věty první, tak i podle věty druhé.

Ve vámi uváděném případě, pokud z původně nařízených 48 hodin nepřetržitého vojenského výcviku z důvodu např. zranění voják odsloužil jen 45 hodin, ze kterých $2 \times 8 = 16$ hodin připadá na dobu, kdy by jinak konal službu, pokud by mu nebyl zrovna nařízen nepřetržitý vojenský výcvik, tzn. že se mu 16 hodin započítá do základní týdenní doby služby, pak mu vznikne nárok na $45 - 16 = 29$ hodin volna za nepřetržitý vojenský výcvik.

Redakce IKP

ikp.army.cz

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE SE PODÍVÁME NA DALŠÍ
ZAJÍMAVOSTI Z PROVOZU PORTÁLU

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.mo.gov.cz

Redakce: Rooseveltova 23, 160 05 Praha 6

Grafická úprava: Klára Šemberová

Jazyková korektura: Kamil Novák, Milena Krejsová

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6

Tisk: TISK CENTRUM, s. r. o.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 19. 3. 2025
Toto číslo vyšlo dne: 7. 4. 2025

Titulní strana: grafické ztvárnění Helena Suchá
s použitím fotografie VHÚ Praha

KONTAKTY DO REDAKCE

Jana Deckerová (redaktorka)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: Jana.Deckerova@mo.gov.cz

Martin Říha (redaktor)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
mobil: 606 710 643
e-mail: Martin.Riha1@mo.gov.cz

Petr Třešňák (redaktor)
Tychonova 1, 160 00 Praha 6
telefon: 973 200 152
mobil: 724 380 769
e-mail: petr.tresnak@mo.gov.cz

Klára Šemberová (grafik)
telefon: 973 215 612
e-mail: klara.semberova@mo.gov.cz

Elektronická podoba A reportu
je umístěna na www.mo.gov.cz

BENEFITY V OBLASTI AUTOMOBILŮ

MG

Orbion Cars s.r.o.

Praha 5

Slevy na modely

MG4 - 10 %

MG3 HEV - 7 %

ZS GSR II - 6%

ZS HEV - 6%

HS - 5 %

PEUGEOT

Federal Cars Praha s.r.o.

Praha 4

Slevy na modely

308 SW - 18 %

208 - 17 %

308 - 15 %

408 - 12 %

3008 - 10 %

VOLVO

Cardion Cars a.s.

Čestlice

Slevy na modely

XC40 - 31 %

XC60 - 29 %

EX40 - 21 %

EC40 - 21 %

EX30 - 5 %

Veškeré informace a kompletní přehled slev naleznete na našich webových stránkách.

Armáda na Náplavce

20. května 2025 | 9:00 – 18:00

Praha 2 – Rašínovo nábřeží | Praha 5 – Hořejší nábřeží

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 2

PRAŽSKÉ
NÁPLAVKY

